

● ПРЕЗИДЕНТ

ЖАСТАР ҚУАТТЫ ҚАЗАҚСТАН ҮШІН

Орал қаласында Мемлекет басшысының қатысуымен «Жастар қуатты Қазақстан үшін» атты форум өтті. Форумға студент, спортшы, шығармашыл және жұмысшы жастардың 2000-ға жуық өкілі келді. Сондай-ақ Атырау және Маңғыстау облыстарының жастары да тікелей эфир арқылы осы іс-шараға қатысты.

Мемлекет басшысы қатысушыларды форум жұмысының басталуымен құттықтап, жастардың негізгі бастамаларды жүзеге асыруға белсене қатысып жүргеніне тоқталды.

Қазақстан Президенті форумға көптеген белгілі спортшылар қатысып отырғанына назар аударды.

– Біздің Илья Ильин, Геннадий Головкин, Денис Тен, Александр Винокуров және оларға қоса Лондон Олимпиадасында көпті тәңгі еткен өзге де олимпиадашыларымыздың есімдері бүкіл әлемге танымал. Олар жаңа буын үшін лайықты үлгі болып саналады. Бүгінде спорт саласында 1500 спорт нысаны – стадиондар, бассейндер, хоккей және теннис корттары жұмыс істейді. Бүгінгі біздің форумның Қазақстан теннис федерациясының көмегімен салынған осы заманауи Теннис орталығында өтіп отыруы да бекер емес. Мұнда болашақ чемпиондар тәрбиеленеді, – деді Нұрсұлтан Назарбаев.

Мемлекет басшысы әлемнің озық 30 елінің қатарына кіру жолындағы жаңа кезеңнің басталғанын атап өтті.

Форумда жастар сөз сөйлеп, өздеріне ұдайы қолдау көрсететін Мемлекет басшысына алғыстарын айтуға, сондай-ақ «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру ісіне белсене қатысуға әзір екендіктеріне сендірді.

Форум 4 қортты, 300 орынға арналған трибуналары бар теннис орталығында өтті. Кешен дене шынықтыру және сауықтыру іс-шараларын өткізуге, халықтың белсенді демалысына арналған.

Елбасы Батыс Қазақстан облысына жасаған сапарында ресми іс-шаралар сарайы, «Орал-Зенит», «Орал трансформатор» зауыттарын да болды.

● БРИФИНГ

КОММУНАЛДЫҚ ҚЫЗМЕТТЕР БАҒАСЫ НЕГІЗСІЗ КӨТЕРІЛМЕЙДІ

“Сыр медиа” ЖШС жанындағы облыстық коммуникациялар орталығында журналистермен жүздескен табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті Қызылорда облысы бойынша департаментінің басшысы Нұрлан Пірімов департаменттің өткен жылғы қорытындылары мен биылғы жылы атқарылатын міндеттер жайында айтып берді.

Департамент 60 қызмет түрін көрсететін 38 табиғи монополия субъектілері қызметтерін реттейді және үстемдік жағдайға ие 10 нарық субъектілеріне қатысты баға белгілеуді де іске асырады.

Жалпы өткен жылы облыс бойынша реттелетін коммуналдық қызметтердің тарифтері жылудымен жабдықтау қызметімен айналысатын 3 субъектінің тарифтерін қоспағанда өзгеріссіз қалдырылды. Соның ішінде департаменттің тарифтік сметалардың орындалуына жасаған талдау қорытындысы бойынша 19 табиғи монополия субъектілеріне 28 уақытша өтемдік тарифтер 0,04 пайыздан 14,4 пайызға дейін төмендетіліп енгізілді. Сөйтіп тұтынушыларға қайтару сомасы 890 млн теңгені құрады. Сонымен қатар 13 субъектіге нормативтік-техникалық ысыраптар деңгейі бекітіліп, оның ішінде 10 субъектіге төмендетілді. Оның экономикалық тиімділігі 64,3 млн теңгені құраған. Ал 11 субъектінің шикізат, материалдар, отын және энергия шығынының техникалық және технологиялық нормаларының экономикалық тиімділігі 15,8 млн теңге болды. Осы жылы 1682 млн теңге болатын алты инвестициялық бағдарлама да бекітілді. Сондай-ақ, өткен жылы бәсекелестік деңгейін және нарықта үстеме немесе монополиялық жағдайға ие субъектілерді анықтау мақсатында 14 тауар нарығына талдау жүргізілді. Талдау қорытындысы бойынша 4 субъекті тізілімге енгізіліп, 3 субъекті тізілімнен шығарылды. Мұнан бөлек есепті кезеңде 2 табиғи монополия субъектілеріне жоспарлы тексеру және 3 үстем немесе монополиялық жағдайға ие нарық субъектілеріне тергелуер жүргізілді. Олар бойынша және бақылаудың өзге нысандары арқылы 30 заң бұзушылықтар анықталып, тиісті шаралар қабылданды.

Биылғы жылдың бірінші тоқсанында да реттеліп көрсетілетін коммуналдық қызметтердің тарифтері электр энергиясының тарифін қоспағанда өткен жылғы деңгейде қалдырылды. Дегенмен үстіміздегі жылдың ақпан және сәуір айларынан бастап электр энергиясын өндіріп, босататын компаниялардың тарифі төмендетілуіне байланысты облыстағы энергиямен жабдықтаушы ұйымдардың тарифтері де төмендетілді. Осы бірінші тоқсанда облыстағы газ бағасы да айтарлықтай арзанды. Жалпы тарифтерді қайта қарау және бекіту бойынша жүргізілген жұмыс нәтижесінің экономикалық тиімділігі 3192,4 млн теңгені құрады.

Айгали ҚАРАБАЛАЕВ.

МҮГЕДЕКТЕРГЕ АРНАЛҒАН жеке оңалту бағдарламасы әзірленуде

Облыс бойынша 2015 жылдың 1 қаңтарына зейнетақы және төлемдер алушылар саны 276 мың адамды құрады. Оның ішінде зейнетақы және әлеуметтік төлемдер алушылар саны – 61619, базалық зейнетақы төлемін алатындар – 63111, мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақы алатындар – 31004, арнаулы мемлекеттік жәрдемақы алушылар – 66815 және басқа да төлем алушылар бар.

Бұл деректерді «Сыр медиа» жанындағы облыстық коммуникациялар орталығында өткен брифингте Еңбек, әлеуметтік қорғау және қош-қон комитетінің Қызылорда облысы бойынша департаменті басшысы Төрәхмет Жолымбетов ақпарат құралдары өкілдеріне жеткізді. Ол облыс бойынша 2014 жылға зейнетақы және әлеуметтік төлемге төленген қаржы көлемі 51,9 млрд теңге болғанын хабарлады. Т.Жолымбетов атап өткеніндей, 2015 жылдың қаңтарынан бастап ең жоғары зейнетақының мөлшері базалық зейнетақыны қоса есептегенде 72128 теңгені, орташа зейнетақы 52300 теңгені және ең төменгі зейнетақы мөлшері 34874 теңгені құрайды.

Брифингте өткен жылдың қорытындысы бойынша алғашқы мүгедек болып танылғандардың саны көбейгені туралы деректер келтірілді. Егер де 2013 жылы алғашқы мүгедектіктің интенсивті көрсеткіші 10 мың адамға шаққанда 26,6 пайыз болса, 2014 жылы бұл көрсеткіш 29,3 пайызға жеткен. Әйтсе де алғашқы рет мүгедектікке шалдыққандардың басым көпшілігі еңбекке жарамды адамдар болып табылады. Департамент басшысы бүгінгі күні жергілікті атқарушы органдардың аймақтық мүгедектің жағдайын тұрақты деңгейге келтіру бағытында облыс әкімі тапсырмасына сәйкес департамент облыстық денсаулық сақтау басқармасымен бірлесіп, жұмыс жүргізуде. Сонымен бірге, департамент арқылы мүгедектерді кешенді түрде оңалту мақсатында мүгедектерге арналған жеке оңалту бағдарламасын әзірлеу және оның орындалу тиімділігін қадағалау жұмыстары жүргізілуде.

Қазіргі уақытта ел халқының 15,4 пайызы немесе 1 млн-нан астам адам халыққа қызмет көрсету орталығы және зейнетақы төлеу жөніндегі мемлекеттік орталықтың бөлімшелері жок ауылдық елді мекендерде тұрады. Осыған байланысты шалғай елді мекендерде тұратын азаматтарға әлеуметтік төлемдер тағайындауға құжаттарды қабылдау үшін арнаулы мобильдік топтар ұйымдастырылатын болады. Саладағы тағы бір жаңалық – 2015 жылдың 1 сәуірінен бастап міндетті әлеуметтік сактандыру жүйесіне қатысушылар үшін жұмыстан айырылған жағдайда мемлекеттік әлеуметтік сактандыру қорынан төленетін төлемдерді тағайындау жұмысыз ретінде тіркелген кезде автоматты түрде жүзеге асырылады.

Ы.ТҰРЛЫҒҰЛОВ.

Сыр бойы

1929 жылдың 1 шілдесінен шығады

4

СӘУІР
СЕНБІ

2015 ЖЫЛ
№47-48 (18935-18936)

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСТЫҚ ГАЗЕТИ

www.syrboyi.kz

● САПАР

АУЫЛ АЗАМАТТАРЫМЕН АЖАРЛЫ

Кеше облыс әкімі Қырымбек Көшербаевтың солтүстік аудандардағы жұмыс сапары Қазалыда жалғасты.

Сапарын шалғайдағы Шәкен ауылынан бастаған аймақ басшысы Түктібаев елді мекеніне аялдады. Кеңес одағының батыры Үрмәш есімін иеленген құтты қоныс егін егіп, мал өсірумен шұғылданады. Сондай-ақ бағбандықты жете меңгерген тұрғындар да баршылық. Әсіресе қауынның «қара құлаб» аталатын түрін өсірумен көпке танымал. Дәмі тандайына тағитын, бал-шырынды дақылға тамсанбайтындар кемде-кем. Іргелі ауылда кәсіпкерлік жақсы дамыған. Мұндағы дүкен сөрелеріндегі заттың құны аудан орталығындағы нарықтан төмен. Түктібаевтың кәсіпкерлер айналымға салатын бұйымдарды Түркістан қаласынан өздерінің жеке жүк көліктерімен тікелей тасымалдайтындықтан осындай жеңілдіктер жасайды. Нақты кезеңде жиі айтылып жүрген «елдасыз сауда» дегеніміз осы да. Ауылда өткен жыл көлемінде жұртшылық үшін аса маңызды бірнеше нысандар пайдалануға берілді. Солардың бірі 150 орындық клуб ғимараты болатын. Құлау қаупіндегі бұрынғы клуб жайлы талай айтылып, жазылды да. Бірақ селт еткен жанды байқамадық. Тек өткен жылы облыс басшысының қолдауымен жамағатты толғандырған мәселеге нүкте қойылды. Еңселі әрі көркем клуб салынып, іске қосылды. Жағымды жаңалық жалқы болмады. Су жаңа дәрігерлік амбулатория

көпшілікке есігін айқара ашты. Имандының жүзі жарқын. Ілешала «Орынбет ишан» атындағы мешіт демеушілік тәсілмен бой көтерді. Бүгінгі кездесуді имандылық үйінің жанында өткізген облыс әкімі мешітке теледидар тарту етті. Елдегі ағайынның атынан Мемлекеттік сыйлықтың иегері Түлкібай Мұханов аймақ басшысына ризашылық білдірді. «Жанқожа батыр» мешітінің бас имамы Қайрат қажы Дәуіржанұлы аруақтарға арнап құран бағыштады.

Майдакөледгі тұрғындармен жүздескен Қырымбек Елеуұлы Бекарыстан би ауылындағы № 24 мектептің жай-күйімен танысты. Білім ордасының жанындағы «Боздақтар» монументі жанында мектеп оқушыларынан жасакталған теңізші формасындағы құрметті қарауылдар сап түзепті. Мектеп жанынан ашылған шағын орталықтағы кішкентай тәрбиеленушілердің өнерін сүйсіне тамашалаған аймақ басшысы балғындарға сыйлық ретінде ойыншықтар тапсырды. Мұнан соң ауыл тұрғыны Ұлы Отан соғысының ардагері, «Қызыл Жұлдыз» орденінің иегері Қабақ Смағұлдың отбасына арнайы барып сәлемдескен Қырымбек Елеуұлы ақсақалға ізет көрсетті.

Аймақ басшысы келесі кезекте Жанқожа батыр ауылына келді. Қазіргі таңдағы ауыл келбеті ерекше көркем. Бұрынғы жүргіншілерді мүлде титықатқан кедір-бұдыр жолдан сілем қалмаған. Оқтаудай түзу көшелер жаныңды жадыратады.

Жанқожа баба ауылына сапалы ауыз су құбырының тартылуы, көшелердің түнгі жарықтандырылуы, ардагерлер аллеясы, керемет саябақ жасалуы, еңселі балабақша, өзге де нысандар бой көтеруге ауылдың ажарын танымасты өзгертіпті. Халық батыры Жанқожа Нұрмұхаммедұлының 240 жылдығы аясында қолға алынған игілікті істер әлі де жалғасын табуда. Орталықтағы жасанды көкмайсалы алаңда жастар футбол ойынын қыздырып жатты. Мұның өзі батыр ұрпақтарының салауатты өмірді тандағандарын аңғартып тұрды. Мәдениет үйіндегі жиында ауылдық ардагерлер кеңесінің төрағасы Әли Шайқұлов аймақ басшысының жерлерістері атынан ризашылық білдірді.

Мұнан соң аймақ басшысы Ақтан батыр ауылында, Қазалы қаласындағы жеке кәсіпкер Нұрбек Қазбергеновтың конфет шығару цехында болды. Абай ауылына кіреберіс жол үстінде Сырдария өзені арқылы өтетін қалқымалы көпірдің жайын білген облыс әкімі бұл көпірге қоса Әлсейіт өткелінің де назарда екенін, көптен бері қозғалып жүрген күрделі тақырыптың шешімін табуға барынша жұмыс жасалатынын жеткізді.

Осы күні аймақ басшысы Басықара, Пірімов, Жалаңтөс, Мұратбаев ауылдарында болды.

Жұмабек ТАБЫНБАЕВ.
Қазалы ауданы.

ЕЛ БІРЛІГІ – ЕРЕН ІСТЕР БАСТАУЫ

Облыс әкімі Қырымбек Көшербаевтың Арал ауданына жұмыс сапарының екінші күні орталықтандырылған кітапханалар жүйесінің қызметімен танысудан басталды.

Жұмыс уақыты енді ғана басталғанымен, мұндағы оқырмандар шоғыры мол екен. Жиналған қауым ел ағасының киелі орлаға ертелетіп келуін жақсы нышанға балаған еді. Арал қаласында бірнеше кітапхана бар. Солардың ішіндегі Пушкин атындағы кітапхана кітап қоры жағынан өзгелерден шоктығы биік саналады. Бірақ ескі ғимарат апатты жағдайда тұр. Көптен бері қозғалып келе жатқанымен әліге дейін шешімін таппаған бұл мәселе көпшілік қауымның қабырғасына аяздай батып жүрген еді. Енді білім - ғылымды бәрінен биік қоятын аймақ басшысының тікелей қолдауымен мәселе шешімін табатын болды. Ел ішіндегі жалпақ тілде «Аралдың төлқұжаты» атанған абыз ақсақал, байырғы журналист Шокірат Дармағанбетұлының аталымш кітапханана «жаңа ғимарат бой көтерсе» деген өтінішін Қырымбек Елеуұлы салғаннан қуаттады. Өкімнің «Шкое, ұсынысыңыз орындалады. Көп ұзамай алғашқы кірпішін қалайтын боласыз» деген жауабын естіген үлкен-кішінің қуанышында шек болмады.

Аралдықтарды күтіп тұрған жарқын істер мұнымен шектелмейді. Қалада көптен халықтың арманына айналған газдандыру жұмысы қызу жүргізілуде. Құрылыс

● САЙЛАУ – 2015

ЕЛДІҢ САЯСИ ӨМІРІНДЕГІ ЕҢ МАҢЫЗДЫ ОҚИҒА

Елдің саяси өміріндегі ең маңызды оқиға – Президент сайлауы жақын қалды. Бүгінде сайлауға дайындық кезең-кезеңімен жүргізілуде. Елді аз күнде сайлаушылар елдің болашағына қатысты тарихи таңдауын жасайды. Осындай салмақты саяси оқиға қарсаңында облыстық сайлау комиссиясының төрағасы Қорғанбек Қайроллаұлымен сұхбаттасқан едік.

– Қорғанбек Қайроллаұлы, алағаш Президент сайлауының маңызы туралы не айтасыз? – “Қазақстан Республикасы Президентінің кезектен тыс сайлауын тағайындау туралы” 2015 жылғы 25 ақпандағы №1018 Жарлығымен Қазақстан Республикасы Президентінің кезектен тыс сайлауы 2015 жылдың 26 сәуіріне тағайындалды. Бүгінде ҚР Орталық сайлау комиссиясының қаулысымен 3 кандидат тіркеліп, үгіт жұмыстарын жүргізуде: өзін-өзі ұсынған Ә.Құсайынов, “Нұр Отан” халықтық

партиясы ұсынған қазіргі еліміздің Президенті Н.Назарбаев және “Қазақстан Коммунистік Халық партиясы” ұсынған Т.Сыдықов. Әрине, Президент сайлауының маңызы жоғары, демократиялық қоғам құрудағы келесі қадам екені анық.

– Сайлауға әзірлік, яғни, сайлау учаскелері шекарасының, комиссия құрамының, сайлаушылар тізімінің нақтылануы барысы қалай жүргізілуде?

– Сайлауға дайындық өзінің реттілік кезеңдерімен жүруде. Сайлау учаскелерінің шекаралары, сайлау комиссияларының құрамы үстіміздегі жылдың 4 наурызына дейін жергілікті газет беттерінде жарияланған. Облыс әкімдігінің «e-kyzylorda.gov» ресми сайтында «қоғам» сілтемесінің ішінде “Сайлау – 2015” айдары ашылып, онда учаскелердің шекаралары мен комиссиялардың құрамдары және облыстық, қалалық барлық аудандық және облыс бойынша 345 учаскелік сайлау комиссияларының мекен-жайы, орналасқан

орны, телефон нөмірлері, электронды поштасы көрсетілген. Сайлау учаскелерінің осы деректері «118», «169» анықтама қызметтеріне де берілген.

Сонымен қатар осы сайттың басты бетінде «Өзінді тексер!» Сенің даусың маңызды!» ұраны жазылып, сайлаушы өзінің жеке куәлігіндегі ЖСН көрсету арқылы қай сайлау учаскесінде тіркелгендігін анықтай алатын іздеу жүйесі іске қосылғандығын атап өткім келеді. Сайлаушылардың тізімін сайлау комиссиялары осы жылдың 5 сәуірінен бастап әкімдіктерден қабылдайды, оны нақтылау жұмыстарын жүргізіп, 10 сәуірден бастап сайлау учаскелері арқылы таныстырыла бастайды.

– Сайлаушылардың тізімінде сайлаушы жоқ болған жағдайда не істеу керек?

– Сәуірдің 5-не дейін сайлаушы әкімдікке барып, өзін енгізу туралы өтініш жазуы қажет, ал 5 сәуірден кейін учаскелік сайлау комиссиясына хабарласады.

ОБЛЫСТЫҚ МӘСЛИХАТТЫҢ СЕССИЯСЫ

Қызылорда облыстық мәслихатының кезектен тыс 36 сессиясы 2015 жылғы 9 сәуірде сағат 12-00-де облыстық мәслихаттың мәжіліс залында (Облыстық мекемелер үйі) ашылады және сессияның күн тәртібіне мына мәселелер ұсынылады:

1. «2015-2017 жылдарға арналған облыстық бюджет туралы» Қызылорда облыстық мәслихатының 2014 жылғы 12 желтоқсандағы № 236 шешіміне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы.
2. Қызылорда облысы әкімдігінің дербес құрамына өзгерістер енгізуге келісім беру туралы.
3. Қосымша мәселелер.

Облыстық мәслихаттың тұрақты комиссияларының бірлескен отырысы 2015 жылғы 9 сәуірде сағат 11-00-де өткізіледі.

Облыстық мәслихат.

САЙЛАУ – 2015

ЗИЯЛЫ ҚАУЫМ ҚОЛДАУ ТАНЫТТЫ

Кеше Қазақстан Республикасы Президенттігіне кандидат Нұрсұлтан Назарбаевтың Республикалық қоғамдық штабының мүшелері Алматы қаласына сапарының екінші күнінде зиялы қауым, ғылым және шығармашылық өкілдерімен, ардагерлер ұйымдарының және патриоттық клубтардың өкілдерімен, қала кәсіпкерлерімен кездесіп, «Инновациялық технологиялар паркі» АЭА-на барды.

Алматылық зиялы қауым өкілдері Қазақстанның тәуелсіздік жылдарында жеткен жетістіктеріне мақтанады.

«Барлық ғылым қауымдастық Нұрсұлтан Назарбаевтың бағытын қолдайды», - деп атап өтті өз сөзінде Қазақстан Ұлттық ғылым академиясының президенті Мұрат Жұрынов.

Қазак Ұлттық аграрлық университетінің ректоры Тілекес Есполов өз кезегінде Мемлекет басшысының қолдауының арқасында тек соңғы бес жылда отандық ғылымды қаржыландыру көлемі екі есеге артқанына тоқталды.

Кездесуде Қазақстан Жазушылар одағының төрағасы Нұрлан Оразалин де сөз алды. Оның пікірінше, қазіргі кезді шығармашы адамдардың алтын дәуірі деуге болады. Өйткені олар дана көшбасшысы мен бірлігі жарасқан халқы бар жас, жоғары қарқынмен өсіп-өркендеп келе жатқан күшті мемлекетті өз көзімен көріп, шығармаларына арқау ете алады.

Қазақстандық академик Сұлтан Сартаяв ел аралап жиі шығатынын және барлық өңірлерде құрылыс қрандарын көретінін жеткізді. Ғалымның айтуынша, бұл Президенттің сарабал саясатының басты нәтижелерінің бірі. Елбасы Қазақстанды аймақтың жетекші державаларының қатарына шығарды.

Атақты эңші Әбібөк Дінішев Нұрсұлтан Назарбаев отандық мәдениет пен өнерді дамытуда көп еңбек сіңіргенін атап өтті. Еліміздің түкіпр-түкірінде ашылып жатқан жаңа театрлар оның бұл сөзіне дәлел болып табылады.

РҚШ мүшелерінің келесі болған жері – «Инновациялық технологиялар паркі» АЭА қызметкерлерімен кездесу болды. 2011 жылдан бері осы арнайы экономикалық аймақ қатысушылары – 2 мыңнан астам адамды жұмыспен қамтамасыз еткен 150 инновациялық кәсіпорын. Өткен жылы өндірілген өнім 10,5 млрд теңгені құрады, ал салық аударылымдарының көлемі – 2,4 млрд. теңгеге жетті.

Алматыға сапары барысында Республикалық қоғамдық штабтың мүшелері қаланың ардагерлер ұйымдары мен патриоттық клубтардың, сондай-ақ бизнес-қоғамдастықтар өкілдерімен кездесті.

ЖЕТІСТІККЕ БІРГЕ ЖЕТЕМІЗ

Қазақстан Республикасы Президенттігіне кандидат Н.Ә.Назарбаевтың Республикалық қоғамдық штабының мүшелері Алматыда қала активімен, студент жастармен, Алматы көпір құрастырмалары зауытының жұмысшыларымен кездесті, сондай-ақ Ұлт Көшбасшысының мыңдаған жастарының форумына қатысты.

Делегация қрамында – Республикалық қоғамдық штабтың жетекшісі Мұхтар Құл-Мұхаммед, «Нұр Отан» партиясы төрағасының бірінші орынбасары Бауыржан Байбек, Қазақстанның Патриоттар партиясының төрағасы Ғани Қасымов, «Ақ жол» Демократиялық партиясының төрағасы Азат Перуашев, «Бірлік» партиясының төрағасы Серік Сұлтанғали, ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаты, YЕУ өкілдері, ғылыми және шығармашы зиялы қауым, танымал қоғам қайраткерлері және басқалары бар.

Республика сарайына 3 мыңға тарта алматылықтар, Президенттің серіктері, қоғам қайраткерлері, ардагерлер, қаланың құрметті азаматтары, этномәдени бірлестіктердің, жастар ұйымдарының, шағын және орта бизнестің өкілдері кезекті рет Н.Ә.Назарбаевқа өздерінің қолдауын білдірді.

Тәуелсіз Қазақстанның тұңғыш үкімет төрағасы Сергей Терещенко активте Нұрсұлтан Назарбаев көрнекті мемлекет қайраткері екенін атап көрсетті, 24 жылдың ішінде ол елде жан басына шаққанда ДЖӨ үлесін 30 еселеп астамға арттыра білді.

Белгілі мемлекет қайраткері Қуаныш Сұлтанов Елбасы Қазақстанды әлемдік аренада ірі де салмақты халықаралық қоғамдастықтың беделді мүшесі дәрежесіне жеткізгенін атап өтті.

«Бірлік» партиясының төрағасы Серік Сұлтанғали Нұрсұлтан Назарбаевтың ең басты сіңірген еңбегі оның көпқұлтты және көпконфессиялы қазақстандық халықты біріктіріп, соңынан ерте білгені, оларды топтастырып, гүлденуге жеткізгені екенін мәлім етті.

Активке Қазақстан халқы Ассамблеясының мүшесі Асылы Осман қатысты. Белгілі ғалым және педагог Нұрсұлтан Назарбаевтың дана саясатының арқасында әрбір қазақстандық ұлтына немесе шаңқаққа тегін Қазақстан өмірде үлкен табыстарға жете алатынын атап өтті. Асылы Осман мұны біздің республикамыздағы демократия дамуы деңгейінің басты көрсеткіші деп санайды.

Нұрсұлтан Назарбаев туралы атақты Нұрғиса Тілендиевтің қызы өзінің жүрекжарды лебізін аса жылылықпен атап өтті. Белгілі және талантты дирижер Дінзүхра Тілендиева Ұлт Көшбасшысына мәдениет пен өнер саласына әкелік қамқорлығы үшін шынайы алғысын білдірді.

Түстен кейін Республикалық қоғамдық штабтың мүшелері Алматы қаласы жоғары оқу орындарының студенттерімен кездесті.

Студенттер алдында сөз алған Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясының ректоры Жәния Әубәкірова «бүкіл әлем тұрақсыздықты бастан кешіп жатқанда Қазақстан бұрын-соңды болмаған «Нұрлы жол» бағдарламасын және сонымен бірге «Мәңгілік Ел» рухани-адамгершілік ұлттық идеяны жүзеге асыра отырып, өзінің әлеуетін арттыра түседі» деп атап өтті. Мұның барлығын мектептегі мұғалімнің мақтанышы, топтаса түсу және заманымыздың танылған саяси көшбасшысы біздің Елбасымен бірге болашаққа деген сенімі турғызды.

РҚШ мүшелері сондай-ақ Алматы көпір құрастырмалары зауытының жұмыскерлерімен де кездесті. Онда 700-ден астам адам еңбек етеді. Аталған зауытта Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың бастамасымен жүзеге асырылып жатқан «Батыс Еуропа-Батыс Қытай» көлік дәлізінің құрылысына қажетті жоғары сапалы теміржол өнімдері шығарылады.

Республикалық қоғамдық штаб мүшелерінің Алматыға жұмыс сапарының алғашқы күні Елбасы жастарының форумын аяқтады. Оған 5000-ға жуық адам қатысты. Форумда «Нұр Отан» партиясы саяси бюросының мүшелері Қуаныш Сұлтанов пен Светлана Романовская, Ауғанстандағы соғыс ардагерлері қауымдастығының төрағасы Бақытбек Смайұлы, 2000 жылғы Сиднейдегі Олимпиада чемпионы Ермхан Ибраһимов және «Түпvision-2014» жеңімпазы Жаһар Дүргалова сөз сөйледі. Алматылықтардың мәлімдеуінше, Қазақстанға күшті Президент қажет. Сондықтан олар Нұрсұлтан Назарбаевқа дауыс береді.

ТҮТЫНУШЫЛЫҚ САНАДАН САҚ БОЛАЙЫҚ

Қазақстан Коммунистік Халықтық партиясынан Қазақстан Республикасы Президенттігіне кандидат Тұрғын Сыздықов Қостанай қаласында «Баян Сұлу» АҚ кондитерлік фабрикасы ұжымының өкілдерімен кездесті.

Кездесу барысында кандидат Сыздықов өзінің сайлауалды тұғырнамасының басты бағыттарымен таныстырды.

Алдымен, ол Қазақстан Коммунистік Халықтық партиясының қызметі ғылыми социализм идеялары, маркстік-лениндік ілім мен прогрессивті қоғамдық ойларға негізделіп құрылғанын атап өтті.

«Біз қоғамдық дамудың біртұтас материалистік теориясы ретінде марксизм-ленинизмнің ғылыми және идеологиялық негіздеріне сүйеніп қызмет атқарамыз.

Марксизм коммунистер үшін – қоршаған әлемнің өзгеруімен бірге үнемі дамып отыратын, қоғамның дамуындағы қордаланған және жаңа деректерді ой елегінен өткізетін шығармашылық ғылым.

Алға қойылған мақсаттарға жету үшін марксизм-ленинизмді және Қазақстан Коммунистік Халықтық партиясының бағдарламалық шарттары мен оның қызметін насихаттау мақсаты, – делінген Т.Сыздықовтың сайлауалды тұғырнамасында.

Сонымен қатар, Тұрғын Сыздықов өзінің сайлауалды тұғырнамасының тағы бір қағидаты – батыс мәдениетінің теріс ықпалы жайында мәселе көтерді.

«Руханилықтың мәнін түсіретін батыс құндылықтары мақсатты түрде астамшыл тұтынушылық сана қалыптастыруда», – деп атап өтті өз сөзінде.

Адамның психикасы мен денсаулығына тікелей қауіп төндіретін ақпараттық ықпалдар бар.

Мысалы, жай ғана компьютерлік ойыншықтардың өзі психика мен денсаулыққа кері әсерін тигізеді», – деп Сыздықов.

«Еуропалық елдерде тұтынушылық қоғам құрылымдарының қалыптасуынан туындаған батыстық мәдениет дағдарысы батыстық өркениеттің эмбебап құндылықтар мен әлеуметтік тұрмыс-тіршілік нормаларына деген наразылықтарына қарама-қайшы келеді», – делінген кандидаттың сайлауалды тұғырнамасында.

Сондай-ақ кездесу барысында Қостанай облыстық комитетінің бірінші хатшысы Алыпбай Әлімбаев жиналған жұртты аймақтық сайлауалды штабтың жұмысымен таныстырды.

БАТЫС ҚҰНДЫЛЫҒЫНАН ҚАҰП КӨП

Қазақстан Коммунистік Халықтық партиясынан Қазақстан Республикасы Президенттігіне кандидат Тұрғын Сыздықов Қостанай қаласында «Большевичка» АҚ тігін фабрикасының ұжымының өкілдерімен де кездесті.

Кездесу басында Тұрғын Ысқақұлы сайлауалды тұғырнамасының негізгі аспектілерін ұсынды.

«Коммунистер үшін марксизм – қоршаған өмірдің өзгеруіне, қоғамдық дамуғағы жаңа құбылыстар мен деректерді жинақтап, мәнін түсінуден байланысты ұдайы дамып келе жатқан жасампаз ғылым болып табылады.

Алға қойылған мақсаттарға жету үшін марксизм-ленинизм мен Қазақстан Коммунистік Халықтық партиясының бағдарламалық ұстанымдарын және оның қызметін насихаттау қажет», – делді Тұрғын Сыздықов.

«Бүгін мен қазіргі заманда адамгершілік құндылықтарын өзгертетін негізгі мәселелер туралы партияның атынан мәлімдеп отырмын.

Тек коммунистер ғана емес, басқа да ірі саясаткерлердің, экономистердің, ғалымдардың пайымдауынша, батыс қоғамы әлсіздік болып табылады. Коммунистік ойларды іске асыру адам мен табиғаттың үйлесіне сеніпін тигізеді», – деген ол бүгінде батыстық тұрмыс салтының кемшіліктері мәдениет саласында анық байқалып отырғандығын жеткізді.

Қазіргі заманғы батыс қоғамы капиталистік жолдың алысқа апармайтынын көрсетіп отыр.

Заманауи әлемдегі тобымсыз тұтынушылық дегеніміз не? Бұл қолдан жасалған жалған құбылыс. Ол «міраңқ мәні – жеке бастың қамы» деген теріс тәрбие береді.

Адамгершілік құндылықтар жүйесін өмірге деген қанағатсыз көзқарас алмастырды. Бұл өскенде ұрпақты тәрбиелеуде біркарш күрделі мәселелер туындатуда.

Батыс мәдениеті бизнеске айналып, Оның құндылықтарының басты шарты сұраныс мен қысым қатынасына ғана негізделген.

Соңғы жылдары әлемді толықтан саяси және экономикалық дағдарыстар жиілеп кетті. Экономика мен қаржы салаларын дендеген трансұлттық корпорациялардың үстемдігі қоғамның ыдырауына алып келді.

Батыс қоғамы сүйеніп келген орта тап бірте-бірте моральдік тұрғыда азып-тозған тоғышар тұтынушыға айналып отыр.

Прогресті регресс алмастырды. Адамзат осы күнге дейін жинақтап келген моральдік және мәдени құндылықтар көлөнеге кетіп, бір мезеттік қажеттілікті қанағаттандыру басты мақсатқа айналды.

ҚКХП Қостанай облыстық комитетінің бірінші хатшысы А.Әлімбаев баяндағандай: «Кандидатымыздың сайлауалды штабы үгіт-насихат жұмыстарын жүргізіп, тиісті ақпараттық қызмет атқаруда.

Штабымызды 5 сенімді тұлға бар. Олар үгіт-насихат материалдарын орналастырып, халықпен кездесулер ұйымдастырумен айналысады».

Сондай-ақ, үгіт-насихат жұмысында «Қазақстан Коммунисті» газеті, партия сайты, Интернет пен әлеуметтік желілер белсенді қолданылуда.

ТАБИҒАТ БАЙЛЫҒЫН БАҒАЛАЙЫҚ

ҚР Президенттігіне үміткер Әбілғазы Құсайынов Солтүстік Қазақстан облысы Қызылжар ауданындағы «Молсервис» ЖШС ұжымымымен кездесуі өткізді.

Өз сөзінде Ә.Құсайынов жиын қатысушыларын сайлауалды тұғырнамасының негізгі бағыттарымен таныстырды.

Ә.Құсайыновтың айтуынша, біркарш әлем елдерінде экономиканы қарқынды дамытуда бағытталған жұмыстар қоршаған табиғи ортаның мүмкіндіктерін ескермей, оған шамадан тыс күш салып жатыр.

Табиғат қойнауын тиімсіз пайдалану, табиғи ортаның қалдықтармен ластануы, теңдік қор мен биологиялық әртүрліліктің азуы табиғи ортаның, адамзат мекендеген айналың құлдырауына алып келуі мүмкін.

Адамның өндіріске негізделген тұрмысынан туындаған озын қабатының бұзылуы, әлем мұхиттарының ластануы, жер мен оның құнарлы қабатының жұтандануы, биологиялық әртүрліліктің азып-тозуы сынды құбылыстар бүгінгі күннің өзекті мәселесіне айналды.

Әдетте, өндіріс кезінде осы жерлерде тұрып жатқан халықтың мүддесімен қатар, онда өсетін бірегей өсімдіктер мен сирек кездесетін аңдардың қауіпсіздігі ескерілмей жатады. Бүгінде адам өз қолымен өзінің өмір сүретін кеңістігін шектесуде.

Қазақстан Республикасы Президенттігіне кандидат Әбілғазы Құсайынов Петропавлдағы «Севказэнерго» ЖШС жұмысшы ұжымымен де кездесті.

Кездесу барысында ҚР Президенттігіне кандидат өзінің сайлауалды бағдарламасының негізгі бағыттары туралы баяндап берді.

«Экологиялық аспектілердің қажеттілігі мен өнеркәсіптік қауіпсіздік мәселелерін назарға ала отырып, экологиялық қауіпсіз дамуға көшудің негізгі міндеттерін адамзат дамуымен қатар қарастыруды ұсынып отырмын.

«Экологиялық аспектілердің қажеттілігі мен өнеркәсіптік қауіпсіздік мәселелерін назарға ала отырып, экологиялық қауіпсіз дамуға көшудің негізгі міндеттерін адамзат дамуымен қатар қарастыруды ұсынып отырмын.

Жағымсыз экологиялық жағдай жалпы әлемдегі өзекті проблемаға айналып отыр, себебі өнеркәсіпті дамытуда қоршаған ортаның мүмкіндіктерін назардан тыс қалып, көп жағдайда табиғатты қорғау технологиялары пайдаланылмайды», – деп атап өтті Әбілғазы Құсайынов.

Биологиялық әртүрліліктің азаюы – осынау әрекеттердің салдары. 21 ғасырдағы қазіргі үрдіс сақталатын болса, ғаламшарды мекен еткен барша тіршіліктің 1/5 бөлігі мүлде жойылып кетуі мүмкін.

Аталмыш мәселелердің маңызы аса зор, себебі жалпы адамзаттың болашағы осы түйткілдердің сапалы шешілуіне тәуелді.

Ә.Құсайынов өз баяндамасында атап өткендей, бүгінде экологияның кең мағынасына тереннен бойлап, жеке үйін, яғни биосфера, оның даму ерекшеліктерін мен осы үрдістердің адамның ролі ретінде түсінуге келеді.

Адам өз әрекетінің салдары жайында ойланбастан, биосфераны жеке қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында пайдалана бастады.

Адамзаттың барлық техогендік жетістіктеріне қарамастан, адамдар табиғат әлемі өз траекториясымен өмір сүріп, дамитаынан, табиғаттың дүлей күші адам еркіне көнбейтінін естен шығарып алды.

Соңғы жылдары Жер шарының түрлі нүктелерінде орын алған табиғи апаттар соның айқын дәлелі.

Табиғат алапат күшіне мінесе, жер сілкінісі, құрғақшылық, су тасқыны немесе цунами ретінде ғана жауап беріп қоймай, одан да қауіпті жағандық оры тоғымсыз кайғыға алып келуі мүмкін.

Адам биосфера дамуының заңдарын жақсы түсініп, оның құлдырауына алып келетін әрекеттерді бақылауда ұстауы керек және жоғарыда атап өткен үрдістердің алдын алу үшін барын салуы тиіс», – деген пікірімен бөлісті ҚР Президенттігіне кандидат.

ӨНЕРКӘСІПТЕ ҚАҰПСІЗДІКТІ САҚТАУ МАҢЫЗДЫ

ҚР Президенттігіне кандидат Әбілғазы Құсайынов Петропавл қаласында «Қызылжар су» ЖШС ұжымымен кездесу өткізді.Серіктестік жұмысшыларымен кездесу барысында Әбілғазы Құсайынов экологиялық мәселелерді қамтыған өзінің сайлауалды тұғырнамасының негізгі бағыттарымен таныстырды.

Ә.Құсайынов жынға қатысушыларға жаһандық экологиялық қызметтің негізгі векторлары туралы баяндап, табиғатты қорғау мәселесінде ғылымиң маңызына ерекше тоқталды. Бұл – экологиялық қауіпсіздік, климат пен су ресурстарын, «жасыл» технологияны зерттеу жұмыстарын қоса алғанда, бірталай міндеттер кешенін қамтитын маңызды мақсат.

Кандидаттың айтуынша, әлемде күні бүгінге дейін экологиялық проблемаларға тиісті назар бөлінбей келеді. Халықаралық қауымдастықтар мен мамандандырылған ұйымдардың атқарып жатқан экологиялық жұмыстары конференция, талқылаулар, шешімі жоқ даулармен ғана шектеліп отыр.

Ал әлемде табиғат қойнауын тиімсіз пайдалану, теңдік қор мен биологиялық әртүрліліктің азыю топырақтың құнарсызданып, судың ластануына, жалпы, қоршаған ортаның құлдырауына алып келуде.Сондай-ақ, кандидат әлемдік өнеркәсіптің қарқынмен артып отырған техогендік апаттардың алдын алу мәселесіне арнайы тоқталып өтті.

Ә.Құсайынов атап өткендей, жер жүзінде адам пайда болып, оның өркеніеті өскен сайын, биосфера эволюциясында жаңа – антропогендік фактор іске қосылды. Адам биосфераны жеке қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін пайдалана бастады.

Алайда, қоршаған ортаны қаншалықты өзгертуге тырысқанымызбен, Жер бетіндегі тіршілік табиғатты қатаң заңына бағынып дамиды. Сондықтан адамзат өркеніеті тұрақты даму үшін осы заңдар мен қағидалардан ауытқымауы керек.

Ә.Құсайыновтың сайлауалды тұғырнамасының тағы бір маңызды бағыты – өнеркәсіптік қауіпсіздік мәселелері.

Кандидаттың айтуынша, өнеркәсіптік қауіпсіздік дегеніміз – өнім мен өндірістің қауіпсіздігі, көптенпейлі стандарттау мен сертификациялау туралы техникалық регламенттерді, нормаларды қатаң ұстану.«Менің мақсатым – осы нормалардың ашық және дұрыс орындалуына қол жеткізу».

Барлық қоспорындар өз жұмыстарын қоршаған ортаға ықпалы мейлінше аз болатындай етіп жүргізулері керек», – деп қорытынды Әбілғазы Құсайынов.

Сонымен қатар «Қызылжар су» бірлестігінің жұмысшылары алдында республикалық штаб жетекшісі Рүстем Жоламан сөз сөйледі.

Р.Жоламан экологиялық түйткілдердің маңыздылығына тоқталып, оны дер кезінде шешу қажеттігін атап өтті.

ЕЛДІҢ САЯСИ ӨМІРІНДЕГІ ЕҢ МАҢЫЗДЫ ОҚИҒА

– Сайлаушылар өздерінің қай сайлау учаскесіне барын дауыс беру керектігін қалай біле алады? – Әрбір сайлау учаскесі 3000-нан аспайтын сайлаушы болатынын ескеріліп, құрылған. «ҚР Сайлау туралы» Конституциялық заңының талабы бойынша сайлаушы өзінің тіркелген мекен-жайы бойынша тізімге алынады. Облыстағы сайлау учаскелерінің 67 оқу орнында, 22 пайыз мәдениет үйлері мен ауылдық клубтарда орналасқан, қалған 11 пайыз емдеу мекемелері, шаңайдағы вахталық қоныстар мен әскери бөлімдер және т.б. құрайды. Тұрғылықты мекен-жайын өзгертегген адамдар бүгүрген сайлаушылар өз дауыс беретін сайлау учаскесінің мекен-жайын біледі, учаскелердің мекен-жайының көпшілігі өзгерген жоқ. Учаскелердің саны жағынан да өзгеріс аз, 2012 жылдан бері облыс бойынша Қызылорда қаласында жаңа 2 сайлау учаскесі ғана құрылды. Осыған дейін атап өткенімдей, облыс әкімдігінің ресми сайтынан өзін қай сайлау учаскесінде тіркелгендігін тексере алады, әкімдікке, ал 5-сәуірден кейін сайтта көрсетілген деректер бойынша қалалық аудандық сайлау комиссиясы арқылы немесе «18», «169» анықтамалық қызметтері арқылы сайлау учаскелеріне хабарласа алады. 10-сәуірден бастап сайлау учаскесіне барып өз туралы деректерді ілінген тізімнен тексеріп, түзету енгізуге өтініш бере алады.

Учаскелік сайлау комиссиялары 15-сәуірден кешкітрімей сайлаушыларды дауыс беруінің орны мен уақыты жайлы хабарландырады, біздің тәжірибемізде тиісті учаске тізімінде тіркелген сайлаушыларға

дауыс беретін орны туралы барлық деректері көрсетілген «шақыру» табысталады.

– Сайлаудың тәртібі мен ережесі туралы түсіндіріп берсеңіз. – Сайлауды өткізудің тәртібі «ҚР Сайлау туралы» ҚР Конституциялық заңымен реттелген. Осы заңның негізінде ҚР Орталық сайлау комиссиясының қаулыларымен бекітілген нұсқаулармен басшылыққа алынады. Дауыс беру 2015 жылғы 26 сәуір күні сағат 7-де басталып, кешкі 20.00-де аяқталады. Осы уақыттың ішінде 18 жасқа толған ҚР азаматы өзінің тіркелген сайлау учаскесіне барып, комиссия мүшесіне жеке басын куәландыратын құжатын беруі қажет. Комиссия мүшесі осының негізінде 1 сайлау бюллетенін береді. Сайлаушы арнайы кабинаға кіріп, өзінің таңдауын жасаған кандидаттың тұсындағы шаршының ішіне белгі қойып, бюллетенді арнайы дауыс беру жәшігіне салады.

– Сайлау барысын бақылау үшін иштелдердің қанша байқаушы келеді? Шетелдіктерден өзге байқаушылар бола ма? – Бүгінге дейін 435 байқаушы тіркелген. Шет мемлекеттер мен халықаралық ұйымдарға байқауға қатысуға шақыруды және олардың байқаушыларын акредиттеуді ҚР Орталық сайлау комиссиясы іске асырды. Орталық сайлау комиссиясы осы уақытқа дейін шет мемлекеттерден және ЕҚУДБ (ОБСЕ) бюросының миссиясы, ТМД байқаушылар миссиясы, Шанхай әріптестік ұйымы байқаушыны миссиясынан 400-ден астам байқаушыны тіркеген. Сайлау барысын бақылау үшін қазіргі уақытта біздің облысымызда

ЕҚУДБ бюросы миссиясынан ұзақ мерзімді 2 байқаушы өз жұмысын жүргізуде. Осы ұйымнан қысқа мерзімді байқаушылар және өзге де шетелдік байқаушылар қатысады деп күтілуде. Сайлау заңнамасы бойынша ҚР саяси партиялар мен қоғамдық бірлестіктерінен, кандидаттарын сенім білдірген адамдары, бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері байқаушы бола алады.

– Сайлау учаскелерінің жұмыс тәртібі мен олардың міндеттері қандай? – Учаскелік сайлау комиссиясы тиісті учаскелдегі сайлауды ұйымдастыру мен өткізуді қамтамасыз етеді. Комиссия 7 мүшелен тұрады және шешімді дауыс беру арқылы алқалы түрде қабылдайды. Учаскелік сайлау комиссиясы өзінің орналасқан жері туралы сайлаушыларды хабарландырады, 5-сәуірден бастап азаматтарды сайлаушылардың тізімімен таныстырады, сайлаушыларды дауыс беру күні, уақыты және орны туралы хабарландырады, дауыс беруге арналған үй-жайды дайындайды, сайлау күні дауыс беруі ұйымдастырады, дауыс санауды жүргізеді және учаскелеті дауыс беру нәтижелерін анықтайды, арыз-шағымдарды қарайды, т.б. сайлау науқанына байланысты кезекшілік кестесі бекітілген, сондықтан олар жексенбі, мереке күні де жұмыс жасайды.

– Наурыздың 26-сынан бастап Президенттікке кандидаттардың сайлауалды үгіт-насихат жұмыстары басталды. Осы үгіт-насихат жүргізудің тәртібін түсіндіріп өтсеңіз? – Үгіт-насихат жүргізу үшін мемлекет кандидаттардың барлығына тең дәрежеде жағдай жасайды. Олардың 1035 адамы дейін тіркей алады. Бүгінгі күнге ҚР Президенттігіне кандидат Ә.Құсайыновтың – 11, Н.Назарбаевтың – 1035, Т.Сыздықовтың – 11 сенім білдірген адамы тіркелген.

– Кандидаттардың өзге оларды қолдау жөніндегі қоғамдық штаптардың сайлаушылармен кездесуі үшін қандай жағдайлар жасалған? – Осыған дейін атап өткендей, ҚР ОСК қаулысымен үгіт жұмыстарына республикалық бюджеттен 7 млн 10 мың теңгеден қаражат бөлінген, соның ішінде

сайлаушылармен кездесу өткізулері үшін орын-жай жалдауда 200 мың теңге бөлінген.

– Шет мемлекеттердің, халықаралық ұйымдардың байқаушыларына, шетелдік бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдеріне арналған жәрдемдесу орталығының жұмысы туралы айтып өтсеңіз... – Халықаралық байқаушыларға және шетелдік бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдеріне жәрдемдесу орталығы ҚР Орталық сайлау комиссиясының ұсынысымен құрылып, 2005 жылдан бастап жұмыс жасайды. Жетекшісі – Кеншімбай Темірболат Ыбырайұлы. Жұмыс ауқымы біздің облысқа байқау жүргізуге келген шет мемлекеттер мен халықаралық ұйымдардың байқаушыларының жұмысын ұйымдастыру, яғни қажетті анықтамалық мағлұматтармен қамтамасыз ету, сайлау процесіне қатысушылармен кездесуін ұйымдастыру, пресс-конференция өткізуге жәрдемдесу сынды мәселелерді қамтиды.

– Биылғы сайлаудың ерекшелігі қандай? Оған кімдер қатыса алады? – Сайлау заңнамасы үздіксіз жетілдіріліп отыр. Бұл орайда өткен сайлаулардың тәжірибесі мен халықаралық ұйымдардың ұсыныстары ескерілген. Өзгерістер сайлаушылардың дауыс беру, кандидаттардың сайлауға қатысуының құқықтарын тең жағдайда іске асыруын қамтамасыз етуге бағытталған. Сайлауда 18 жасқа толған ҚР азаматы қатыса алады.

– Әңгіменізге рахмет.

Сұхбатты жүргізген
Гүлжазира ЖАЛҒАСОВА.

● ЗАМАНДАС КЕЛБЕТІ

Тәуелсіз еліміздің тәжірибесі мол әскери мамандар қатарында есімі құрметпен аталатын ол, әріптестерінің пікірінше, өз ісін жетік білетін оқ пен отта шырдалған нағыз генералдардың бірінен саналады. Қай қызметте болсын ұйымдастырушылық қабілетімен, мінез-құлқымен, ақыл-парасатымен танылған оның әскери шені генерал-майор. Қашан да ашық-жарқын, қазақылғы да басым, ұлтжанды командирдің қаталдық танытатын сөттері аз ұшыраспаса, әскери тәртіпті мұрат тұтатын ол қайсарлығымен де ерекшеленеді.

ГЕНЕРАЛ

Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің жауынгерлік дайындық департаменті бастығы лауазымынан запасқа шыққан генералдың өмірлік тәжірибесін жоғары бағалаған сала басшылығы оны бытырғы онының маусымда Қызылорда облыстық қорғаныс істері жөніндегі департаментке басшылық қызметке тағайындаған болатын. Бүгінгі әңгіме жерлесіміз, генерал Әлімжан Ернұязов туралы болмақ.

Қазыналы Қазалы топырағында 1955 жылы 9 сәуірде дүниеге келген Әлімжан Қанағатұлы мектеп қабырғасында “Кім болам?” деген тақырыпқа жазған шығармасында: “Мен түбінде офицер болуға міндеттімін. Ол үшін ештеңеден аянбаймын да, қорықпаймын да. Алдыма қойған мақсатым осы” — деп жазған екен. Сол арман жетегімен Алматы қаласындағы маршал И.С.Конов атындағы жоғары командалық жау әскерилер училищесіне құжат тапсырған бозбала сынақтан сүрінбей өтіп, курсант атанса, 1977 жылы аталмыш оқу орнын тәмамдап, офицерлік жолын таққан. Кейініркiмiздiң училищелiгi де бiрiншi командирi бүгiнде сенатор Абай Тасболатов болатын.

Әскери бiлiмге жаңа келген жас маманды қорамқорлықтарына алып, бiлгендерiн үйретуден жалықпаған алғашқы командирлерi, капитандар Александр Поляков пен Анатолий Ленсков, аға лейтенант Анатолий Фертих пен Абай Бектеновтердiң жасаған жақсылықтары әлi күнге есiнен кетпейдi. Таңдаған жолынан таймаған азамат қызметке сатылап өсiп, әрiптестерiнiң сенiмiне не бола бастаған-ды. Сөйтiп жүргенде жас офицердiң бейбiт күнде қолына қару ұстауына тура келдi.

1979 жылғы 27 желтоқсан. Батальонмен бiрге Алматы қаласы жанындағы Іле оқу орталығы полигонында жүрген-дi. Жеке құрам аяқ астынан дабылмен көтерiлдi. Бастапқыда жаттығу жұмыстарын пысықтау үшiн ұйымдастырылған дабылдардың бiрi деп ойлаған. Бiрақ, олай болмады. Асығыс жиналып, жолға шықты. Жаса жылды болат жол бойында қарсы алған олар эшелоннан 1980 жылдың алғашқы күнi Термек қаласынан бiр-ақ түстi. Ал тәрiптiңiң қантарда техника, қару-жарақ пен оқ-дәрiлердi дайындауға бағытталған кешендi шаралардан кейiн полк өзiнен понтон көпір арқылы өткe бастатты. Нағыз жүз жағдайына көшкен полк қолбасшылығы аға лейтенант Ернұязовтың взводын полктiң жорықтық қозғалыстағы қауіпсіздігін тылдан қамтамасыз ету бөлімшесі етіп тағайындады. Бұл — жау нысанына

бірінші ілігетін осы бөлім деген сөз. Сонымен взвод лектің ең соңында, оның қауіпсіздігін қамтамасыз ету тапсырмасымен жүретін болды.

Қолдан қару түспейтін күндер жалғаса берді. Не үшін соғысын жүргізгенді және оның қашан аяқталары белгісіз. “Жүк-200” деп аталатын табыттардың елге тоқтаусыз қайтарылуы күнелікті әдетке айналса, жаралылар саны азаяр емес. Бейнебір кинолардан көрген Ұлы Отан соғысындағы көріністер тіпті көбіейіп кеткен. “Ер басына құн туса, етігімен су кешер” деген сірә, осы болса керек. Пәкістанның солтүстігі мен Ауған шекарасының жағалауымен солтүстіктен оңтүстікке созылып жатқан, дұшпандардың әр түрлі әскери мақсаттағы база ретінде пайдаланатын Тұрабура патшалық, Ауғанстанның Қытайға шығатын солтүстік-шығыс бағытындағы Асадабад провинциясының Нангалам елді мекені Ернұзавтың есінде ерекше қалыпты.

Бірде жерлесіміз басқартыын взвод сарбаздары батальон құрамында көрші бірінші батальонмен бірге бағыттас болыпты. Олар Нангаламға жакындау тау шатқалына иек артқанда күтпеген жерден дұшпандар оқ жаудыра қарсы алыпты. Енді әрі қарай жүру қауіпті болғандықтан, ең бастысы қоршаудан аман-есен шығу керек. Өйткені, көп кешеуілдеуге уақыт жоқ. Қаншама жауынгер тағдыры таразыда тұрған. Батальон командирі, әскери өмірдегі ұстаздарының бірі, капитан Анатолий Фертих оны өзіне шақырып, батальонның шатқалдан кері қайтуын бүрік-мелеуді (арьергард) қамтамасыз етуді бұйырды.

Осы сәтті генерал-майор Әлімжан Қанағатұлы бйлай еске алады: “Шатқалдан кері қайтуға бұйрық алып, қаруластарыма қайтып келгеніме дұшпандар үш жатқан оқ жаудырып тұрды. Шығын жоқ десек те, қарша бораған оқтан бас көтеру мүмкін емес. Батальон командирінің қасына әреп жеттім де, «неге жатырмыз, қайда барамыз?» деп сұрадым. Мен коман-дирдің сарбаздарды аман алып қалудың қамын ойлап жатқанын бағамдап, ка-питан досым Фертихтің жан дүниесін түсініп тұрдым...”

Тапсырманы аяғына дейін орын-дап шығуға рұқсат сұраған аға лей-тенант “Взвод, ұрысқа” деп қамалда беріп, алға ұмтылыпты. Кейін барып білді. Оларға жоғарыдан оқ борат-қан дұшпандардың алдын кес-ке-сеу-ге алғашқы болып бірінші рота командирі, капитан Байғали Қоқымба-

ев бас көтерген екен. Қас-қағым сәтте Әлімжаның өзі де оққа ұша жаздап, оны байқамақ. Міне, Ауғанстанның Нангалам елді мекені маңындағы осы ұрыстан кейін ол қаруласы Байғалиды “екінші бауыры” санайды. Маған екінші рет өмір сыйлаған жан деп, Байғали досым ағасының құрметтейтіні содан болса керек. Қазір бірі генерал-майор, екіншісі полковник.

Ал алауаған армандары Алматы-дағы әскери оқу орнында тоғысып, Ауған жерінде оқ пен оттың ара-сынан аман қайтқан қандықойлек до-сы, курсант кезден егіз қозыдай болған Ахмет Арықбайұлы құрдас жапа емес, қиналғанда ақыл қосар қамқоршысы да. Өмірдің алысмен мен тұтысып бірге бөліскен полковник досы Ахмет Жайылбаев қазіргі таңда Қарағанды қаласындағы екі дүркін Кеңес Одағының Батыры, авиация генерал-майоры Тағат Бигелдинов атындағы республикалық әскери мектеп-интернатының бастығы. Тәуелсіз еліміздің төл әскеріне кәсіби мамандар осында даярланады.

Із, айта берсе, әңгіме көп. Жақ-сының жақсылығын жеткізуге қашан да сөз табылары анық. Алғаш рет 1977 жылы взвод командирлігінен бас-талған әскери өмір рота командирі, батальон штабының бастығы қызметіне жалғасты. Елгезек сардардың еңбегін оқ бағалаған жоғарғы қолбасшылық М.В.Фрунзе атындағы Академияға оқуға жіберді. Оны бітірген соң біраз жыл Чехословакияда, Ресей Феде-рацияының Калининград облысында мототықштар батальонының команди-рі болған.

1992 жылдың ақпан айында тұтан топыраққа оралған ол Жезқазған облысына қарасты Балқаш қаласының әскери комиссарлығына тағайындалған. Тәуелсіз елімізде бұл кезде қорғаныс істері жөніндегі комитет болатын. Бұрын қызметте жүрген офицерлер мен мерзімнен тыс қызмет әскерілерінің көпшілігі өз елдеріне кете бастаған. Енді Қазақстан Республикасы үшін өз Қарулы Күштерін құру қажеттігі туындады. Оған дайындық жұмыстары оққа алынғанда “жаны ашмақтақ” әскери бөлімдер мен мекемелерді тонай бастаған. Осы жағдайлар көніліне қауа түсірген подполковник Ернұзов қайтадан әскери гарнизондарға сұрана бастады. Ақыры арнайы әскери ма-мандығы бар, оның ұстасы соғыс да-ласында шыңдалған кәсіби офицер Семей облысына қарасты Георгиевқа елді мекеніндегі мототықштар пол-кіне командир болып тағайындалып

ты. Бұл кеңес дәуірінде “аты шыққан” гарнизондардың бірі болған. Жағдайы жетісіп тұрғаны да шамалы. Бірақ, қашанда қиындықтан қаймықпайтын қайыр-ұл қызу іске кіріскен.

Өмір соқпақтары үнемі сәтті бола бермейтін бекітіл. Кейінірек осындай жағдай тағы қайталған. 2003 жылдың шілдесінде Әлімжан Қанағатұлы Астанада оқ-дәрілер мен арсеналдар бас басқармасының бас-тағы болды. Сөйтсін жүргенде аталған басқарма бағынысындағы “Тоқсару” гарнизонында оқыс оқиға орын алды. Араға алты ай салып ол “атышылуы” Отар стансасына жақын орналасқан Гвардейск гарнизонындағы оқу орта-лығы бастығының орынбасары, одан бастығы болған.

Айтпақшы, осының алдында Өс-кеменде болған кезіндегі қызметі де жемісті болды. Ел алдындағы есепі еңбегі бағаланған полковник Әлімжан Ернұязовқа Қазақстан Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың арнайы Жарлығымен “генерал-май-ор” атағы берілді. Қорғаныс министр-лігіндегі қызметке де сол жерден келген болатын.

Санамалы түссек, жерлес гене-рал Америка Құрама Штатының Там-па қаласында Қазақстан Республи-касының атынан өкілетті қызмет ат-қарған. Елге оралған соң тура бір жыл өткенде АҚШ-тан оның атына “Құрметті аймақ” ордені келіпті. Мұны америкалықтар солдаттық, офицерлік және командарлық сатылары береді екен. Осы орденмен қазак ұлтының үшінші, ал офицерлік дәрежедегі бірінші өкілі болып генерал-майор Ернұзав марапатталыпты. Деректерге жүгінесек, Ұлы Отан соғысы кезіндегі әскери қызметтеріне байланысты қос қазақ солдаттық дәрежедегі ордендерге не болатын.

Әлімжан Қанағатұлы сондай-ақ “Батыс” өңірлік қолбасшылығында қолбасшының орынбасары, бірінші орынбасары — штаб бастығы және қолбасшы лауазымдарында болыпты. Ол құралды қозға ағатын мерген, сондай-ақ доп қуу, сақа жүзу, шаңғы тебуде талайды шаң қаптырған сай-мысқары, қысқасы “сегіз қырлы, бір сырлы” тұлға.

Әлімжан бауырымыздың осынау қол жеткізген барлық жетістіктеріне айрықша үлес қосқан жан құдай қосқан қосағы десек, артық айтаған болармыз. Алайда, Сақпы келініміз өмірден ерте озмыпты. Бірақ, Римма, Сәуле және Айсылу есімді қыздарымыз ауылу аналарының орнын жоматпайт, қамқор әкелеріне қоланған болууда. Шаңыратқы ұйытқысы Сақпы келін бақылық болғанынан кейін арада төрт жарым жыл өткенде, 2013 жылы Әлімжан ініміз Баймақханбетқызы Зарина келінімізбен отау құрыпты.

Әріптестері арасында атақты ге-нерал атанған жерлесіміз Әлімжан Ка-нағатұлы жайлы мааламызға нүкте қоя отырып, Мемлекеттік “Дарын” жастар және Журналистер одағы сай-лықтарының лауреаты, сылбас інісі Марат Жүнісбектің мына сөзімен аяқтағанды құп көрдік.

“Жетісулық ақын, марқұм Есенқұл Жақыпбековтің “Біздің елдің жігіттері, жігіттердің төресі” деп басталатын әнін естіген сайын Әлімжан ағаны, ал Әлімжан ағаны көрген сайын сол әнді еске аламын. Өйткені, әнінің әрбір сөзі өмірлік ұстазын ұлықтаған қазактың марқаса ұлдарының мінезін боямасыз ашып тұрады емес пе? Мен білетін Әлекең, ауған соғысының ардагері, генерал-майор Әлімжан Ернұзав осындай адам”.

Бақтыбай БЕРДІБАЕВ.

ЖОБАЛАРДЫ МЕМЛЕКЕТТІК САРАПТАУ

«Жобаларды мемлекеттік ве-домстводан тыс сараптау» ша-руашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік қа-сіпорны «Мемсараптама» РМҚ негізгі қызметі — жобаларға (жо-балау алдындағы және жобалау-сметалық құжаттамаға) мемле-кеттік сараптама жүргізу болып табылады.

«Мемсараптама» РМҚ қызме-тінің мақсаты: қала құрылысын жоспарлау, аумақтарды дамыту және салу, әлеуметтік, өндірістік, рекреациялық, инженерлік және көлік инфрақұрылымдары объек-тілерінің (энергиямен, сумен, жылумен және электрмен, магіст-ралдық көлік, байланыс, комму-никациялар, коммуналдық тұрғын үй шаруашылығы және тіршілікті қамтамасыз ететін басқа да жүйелерінің объекті-лерін қоса алғанда) құрылы-сы жобаларын кешенді бағалау болып табылады. Яғни, мемле-кеттік сараптамаға ұсынылған жоба-сметалық құжаттаманың ҚР Құрылыс нормалары мен ере-желеріне сәйкестігіне сараптама жүргізу.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 19 та-мыздағы №918 қаулысымен бе-кітілген «Қаржыландыру көз-деріне қарамастан құрылысқа арналған жобалау алдындағы (техника-экономикалық негізде-мелер) және жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамаға сараптама жүргізу, сондай-ақ мемлекеттік инвестициялар есебінен салынып жатқан жобаларды бекіту ереже-

сінің» 10-1 тармағының талап-тарын іске асыру мақсатында «Мемсараптама» РМҚ www. epsd.kz Интернет порталы ар-қылы электронды түрде жобалау-сметалық құжаттамасын қабыл-дауды жүзеге асырды.

Өтініштер беру, жобалау-сметалық құжаттамасын және бастапқы рұқсат ету құжатта-рын ұсыну Интернет-порталда-ғы «еже кабинет» функциясы арқылы электронды түрде жү-зеге асырылады. Функцияны іске асыру жобалау құжаттамасын мемлекеттік сараптамаға тап-сыру кезінде бірыңғай элект-ронды деректер базасын енгізуге, жобалау-сметалық құжаттама-сына сараптама жүргізуге өті-ніштер беру мерзімін қысқартуға және қарауға өтініш берушімен тиімді интерактивті қарым-қаты-нас орнатуға қол жеткізеді, сон-дай-ақ өтініш берушіге өз бетімен (Интернет-порталдың жеке каби-неті арқылы) мемлекеттік сарап-тама жүргізу барысын қадағалап отыруына мүмкіндік береді. Ол дегеніміз — сараптама қызметі жүйесінің ашықтығы мен айқын-дығының көрінісі.

Жоғарыда аталған Үкімет қаулысына сәйкес, Жобалардың сараптамасы олар бекітілгенге дейін жүргізіледі. Міндетті са-раптамаға жататын, бірақ белгі-ленген тәртіппен одан өтпеген құрылысқа арналған жобалау алдындағы немесе жобалау (жо-балау-сметалық) құжаттамасы аяқталмаған болып саналады және одан әрі іске асыруға жат-пайды. Жобалардың сарапта-масын тиісті аттестатты бар сарап-шылар жүзеге асырды.

Әзірленген және сараптама жүргізілгеннен кейін үш және одан да көп жыл ішінде құрылыс басталмаған жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамасы ескірген болып саналады әрі заңнама белгілеген тәртіппен жаңалан сараптама жүргізілгеннен және қайта бекітілгеннен кейін ғана іске асыру үшін пайдаланылуы мүмкін.

Мемлекеттік сараптаманың ерекше құзыретіне жаттайтын жобалардың сараптамасын сарап-тамалық жұмыстар нарығының субъектілері жүзеге асыра ала-ды. Жобаларға мемлекеттік сараптама жүргізуілің мерзім-дері мен ұзақтығы шартта бел-гіленеді және ол жобаның күрделілігі мен ауқымына байланысты заңнамалық құ-жаттастырмен белгілеген мерзім-дер шегінде белгіленеді. Бірақ 45 күнтізбелік күннен аспауға тиіс. «Мемсараптама» РМҚ-ның негізгі бағыты — электрон-ды портал арқылы жоба құжат-тамаларын қабылдап, жария-лықты қамтамасыз ету.Осы орайда, «Мемсараптама» РМҚ Қызылорда облысы бойынша филиалында азаматтардың өті-ніш-шағымдарына сенім теле-фоны:60-56-11 құрылған.

Айжан МҮСАБАЕВА,
“Мемсараптама” РМҚ
Қызылорда облысы бойынша
филиалының заңгері.

● 7-СӘУІР – ДҮНИЕЖҮЗІЛІК ДЕНСАУЛЫҚ КҮНІ

ТҰРҒЫНДАР САУЛЫҒЫ БӘРІНЕН МАҢЫЗДЫ

Ұлттың саулығын жақсарту арқылы биік максатқа жету барша дамыған мемлекеттер ұстанған басты бағыт екені даусыз. Осыдан бірнеше жыл бұрын қазақстандықтардың денсаулығын қорғау, өмір сүру ұзақтығын арттыру мақсатында тиісті министрліктер мен әкімдіктер арасында келісімдер жасалып, индикаторлық көрсеткіштерге жетелейтін шаралар жолға қойылды.

Облыстық денсаулық сақтау қалыптастыру орталығының мәліметтеріне сүйенсек, ол кезде өмір сүру ұзақтығы небәрі 60 жастың айналасында болса, қазіргі таңда өмірде күтілетін өмір сүру жасы 71-ге жетті. 2014 жылы күн сайын дене шынықтырумен жарты сағаттай айналысатын адамдардың саны 24,4 пайызды құраса, 2013 жылы бұл көрсеткіш 22,7 пайыз болған.

— Ал, облыс бойынша темекі шегетіндер саны екринингті тексеруден мен сауалнамалар нәтижесінде 18,4 пайызға төмендегені белгілі болды. Сонымен қатар, тұрғындардың өмір сүру жағдайын анықтайтын Y-Ұлттық зерттеудің мәліметі бойынша және екринингті тексеру нәтижесінде өткен жылы ішімдік қолданысының таралуы деңгейінің 13,9 пайызға төмендегені анықталды. Арық деңс салмағының төмендеуі 31 пайыз болып бекітілген болса, бұл бүгінде екринингті тексерудер бойынша 24,5 пайызды, ал, өзге зерттеулер бұл көрсеткіштің 26,6 пайызға төмендегенін көрсетуде. Бұл нәтижелерді салыстырғанда бағытталған салмақты істердің жетінен деуге болады,— дейді облыстық салауатты өмір салтын қалыптастыру орталығының директоры Қайрат Мырзахметов.

Ұлт бозашағы жас ұрпақтың қолында десек, дені сау ұрпақ ғана ел дамуына маңызды үлес қоспақ. Окіншіше орай, бүгінде болашағымыз деп сенетін жастарымыздың денсаулығының сын көтермейтінін айтып дәрігерлер қауымы дабыл қағуда. Деректерге сүйенсек, қазіргі кезде жасөспірімдер мен жастардың 42,5 пайызында созылмалы науқас түрлері тіркелген. Сонымен бірге, мамандар балалар арасында тыныс алу, ас қорыту ағзылары, қаналық, көздің нашар көруі, жүйке жүйесі сырқаттарының жиілеп отырғандығын айтады. Мұның себебін дәрігерлер балалардың дұрыс тамақтанбауы мен шамадан тыс компьютер алдында отыруынан деп түсіндіруде.

Компьютер алдында сағаттап отыру жас өрнейдеріміздің денсаулығына және мінез-құлқына кері әсерін тигізуде. Ғаламторға күні-күні жіпсіз байланып,

шым-шытырқы ақпараттарға шырмалған жастарымыздың арасында сунидік жағдайларының орын алып жатқаны да белгілі. Өйткені, дұрыс-бұрысы ажыратылып, сүзілген өтпеген шексіз ақпараттар легі ұрпақ санасын улауда. Осының салдарынан сунидік — қоғамдық дертке айналды,— дей келе Қайрат Төңізбергелуің сунидікке қарсы шараларды қуейту мақсатында өткен жылдың наурыз айынан бастап орталық жаының жастарға әлеуметтік-психологиялық көмек көрсету бөлімшесін құруға жасап бастағанын алға тартты. Бөлімде психолог мамандар өмірдің қиын жағдайында қалған жандарға, әсіресе, жастар мен жасөспірімдерге психологиялық көмек көрсетеді. Осы уақыт аралығында аталған бөлімнің желел желі телефонына 100-ге жуық қоңырау шалынып, мамандар тарапынан кенес берілген.

Жалпы, қалада жастарға психо-әлеуметтік көмек көрсететін бірнеше орталық бар. Атап айтқанда, «Мейірім», «Шапағат», «Үміт» жастар денсаулық орталықтарында балғыр 7031 жасқа медициналық психо-әлеу-меттік көмек көрсетілген.

7-сәуір — Дүниежүзілік Денсаулық күні. Бұл күні елімізде, соның ішінде Сыр өңірінде де бірқатар шаралар ұйымдастырылмақшы. Биыл бұл акция «Мен саламатты өмір салты үшін!» ұранымен өткізілетін болады. Саламатты өмір салтын ұстануға қоғамның, бұқара халықтың назарын аудару, тұрғындардың өз денсаулығына деген жауапкершілігін арттыруға ақпал ету мақсатымен өтетін акция аясында түрлі спорттық ойындардан жарыстар өткізіліп, тұрғындарға медициналық кенес беруге арнал-ған медициналық қалашық ұйымдастырылады. Жастар арасында фитнес-об, түрлі отбасылық сайыстар және спорттық мекемелерде балалар мен жасөспірімдері тегін және жекеменшікпен кіруге арқылы «Ашық есік» күндері, өзге де көптеген шаралар ұйымдастырылады деп жоспарланады. Міне, бұл шараларды барлығы тұр-ғындардың саулығын сақтау, саламатты өмір сүруін қам-тамасыз етуге бағытталған ауқымды жұмыстардың бір парасы екені айтпаса да түсінікті.

Ендеше «Ауырым ем іздегенше, ауырмайтын жол ізде» деген халық даналығын ұстанып, өз денсаулығымызға өзміз жауапкершілікпен қарағанға не жетсін.

Айһір БАТТАЛОВА.

● САРАПТАМА

2015 жылдың басы әлем экономикасы үшін ауыр сынақтардан басталды. Міне, бірнеше жылдан бері дүниежүзін шарпыған экономикалық дағдарыс шарықтау шегіне жетіп, ол осыған дейін қарқынды дамып келген Ресей мен Қазақстанға мықтап салқынын тигізе бастады. Екі елдің экономикасы сипаты жағынан ұқсас. Екеуі де мұнайға тәуелді. Бұған сыртқа шығарылатын басқа да жерасты байлықтарын қосыңыз.

Сондай-ақ Батыс пен Еуроодақтың Ресейге қарсы жариялаған санкциялары жалпы алғанда көршіміздің экономикасын тырысқақа тіреген сынайлы. Әділін айтымыз керек, бұл санкциялардан Еуроода елдері де зардап шегуде. Күллі Еуропаның бүгінде дейін өзара санкциялардан ішеккен зардабы 25 млрд. АҚШ долларын құрап отыр. Қалыптасқан жағдайға байланысты Қазақстан Президенті ақпан айының басында Үкіметтің кеңейтілген мәжілісін өткізді. Ол 2015 жылдың бюджеті барынша үнемделіп, бұрынғы болжағаннан деңгейден 700 млрд. теңгеге кемитінін мәлім-деді. Сонымен бірге Елбасы атқарушы билық үшін ендігі жерде мемлекет қаржысын талдп-таржаста салу, ақшаны орынсыз жұмсау секілді келендіксіздерді назардан қағыс қалмай, оған жол бергендер жауапталатынын қатан ескертті.

Сонымен дағдарыс өзінің шарықтау шегіне жетті. Ол қаншаға созылады? 2017, 2018 жылдар... Қазір дәл болжап ешкім ештеңе айта алмайды. Бірақ бір нәрсө айқын. Дағдарыстың соңынан жаңару келеді. Себебі экономиканың өсіміне әлемнің барлық елдері мүдделі. Ал мұнай, жалпы шикізат экспорты Қазақстанға бұған дейін не берді? Алдағы уақытта бз неге үміт артпа аламыз? Бүгінгі әңгіменің тақырыбы осы мәселелерге арқау болады.

Тәуелсіздік жылдары Қазақстан экономиканың көптеген салалары бойынша өсім көрсеткішіне қол жеткізді. Жалпы экономиканың өркендеуіне, әлбетте, мұнай кәсіпшілігінің қосқан үлесі үлесті бар. Қатая айтсақ та өзінге шикізат өндірісі біздің еліміз үшін өркендеудің негізгі қазынаы айналып отыр. Дегенде, дүниежүзінде өзінге аламаст баласы энергия ресурстарының мұнайдан басқа тиімді көзін тауып отырған жоқ. Демек,

алдағы жылдары, сондай-ақ болашақта біз үшін мұнай шикізаты дамуымыздың басты бағытына айналады. Бірақ бұл, айналып келгенде, құдай берген несібені ысырап етуге бізде мүмкіндік мол деген ұғымды білдірмесе керек-ті.

Мұнай кәсіпшілігі туралы айтқанда біз жалпы Қазақстанның ішкі жалпы өнімнің өсімі жөнінде де еске салып өткеніміз абзал. Ал ішкі жалпы өнімге барлық салалар үлес қоса алады. Айталық, шағын және орта бизнестің өркен-жаюы біздің жалпы алғанда экономиканың тіртінегі айналады. Ал бұл саяип келгенде өсімнің басты негізі — мұнай кәсіпшілігіне қалыптасқан оңды ахуалмен сабақтас екенін тағы мойындамасқа болмайды.

Қазақстанның мұнай өндірісі тәуелсіздік жылдары сан түрлі ауыр жолдарды өсерді. Әр түрлі кезеңдегі дағдарыстар экономиканың дамуына келергі келтірді. Осының салдарынан елімізде ішкі жалпы өнімнің өсімі төжелді. Мысалы, 2000 жылы мұнай саласының жалпы ішкі жалпы өнімдегі өсімі 7 пайызды құраса, 2008 жылы оның үлесі 35 пайызға жетті. Міне, осы сөттен бастап біз біршама арқаны кенісе сала бастадық. Әлем рыногындағы баға-ның, сонышалықта ауытқымалы болғанына ескермелік. Мұнан соң тағы бірнеше жыл бойы сыртқы рынокта қолайлы жағдай қалып-тасты. Қазақстанның мұнай-газ кешенінің республиканың ішкі жалпы өніміндегі үлесі 12 пайыздан 22 пайызға дейін өсті. Осының барлығы жалпы Қазақстандағы дағдарыс әкелген қиыншылықтарды енесеруге әкелген тигізді. Елбасының тікелей бастамасымен Ұлттық қор құрылды. Ал ол негізінен мұнай-газ саласының табыстарынан құралады. Сөйтіп, банк секторы тұрақтанды, кіші және орта бизнесте қолдау көрсетілді. Осының барлығы аталған саладан мемлекеттік бюджетке түсетін түсімдердің артуына негіз қалды. Мысалы, отандық мұнайшылардан түскен салық түсімдері 2000 және 2012 жылдары 15 есе өсті.

Еліміз мұнайды әлемдік экспорттаушы елдердің ондағы қатарына енулі жоспарлады. Қазақстан алдағы бірнеше жылдан ішінде ішкі жалпы өнімді есепеп ұлғайтып, жоспарлаған межеден көрінуге ұмтылып отыр. Жалпы дамы-

ған мемлекеттердің қатарынан көріну межесі ретінде 2020 жыл бағдар ретінде алынған болатын.

Сенбі, 4 сәуір 2015 жыл

4

МӘСЛИХАТ

www.syrboyi.kz

– Кеңебек Сисенұлы, халық сенім ақмау оңай шаруа емес. Осы тұрғынан келгенде өзіңіздің ала қойған бағдарламаның толықтай жүзеге асып жатыр деп ойлайсыз ба? – Өрине, бар істі бір күнде, бір мезгілде шешіп тастаймыз десек, ол артық айтықандық болар. Әрбір ірсе өз ретімен шешілуі тағатыны белгілі. Менің сайлауды бағдарламам да өз жүйесімен іске асырылып келеді. Оны нақтылап айтсақ, онда 2012 жылы Төретам кентінде 150 орындық клуб үйі бой көтеріп, ол қараша айында пайдалануға берілді. Мұнан кейінгі жылы осы кенттегі Үйрекөв және Ынтымақ көшелерін жөндеу жұмыстарына 21149 мың теңге бөлінді. Сойтіп бұл қаржыға жалпы ұзындығы 1700 метр болатын екі көпір асфальтталды. Мұнан бөлек кенттегі Жанқожа батыр және Мұратбаев көшелерін абаттандыру мақсатында асфальт төселіп, жаяу жүргіншілер жолдары жасалып, жарықтандыру желілері жүргізілді. Сондай-ақ, кентте бір емхана мен бір ауылдық аурухана пайдалануға беріліп, бұл нысандар бүгінде халық игілігіне жұмыс жасап тұр.

Откен жылы да Төретам кентінде кең ауқымдағы жұмыстар жүзеге асырылды. Соның бастысы, «Ғейнеу-Шымкент» магистралды газ құбыры арқылы кентті газландыру мақсатында

“Адамды не айтқанына немесе не ойлайтынына қарап емес, оның ісіне қарап бағалайды” демеқші, халық сенімін арқаалаған, облыстық мәслихат депутаты Кеңебек Үйрекөв елі үшін еңбек етіп, оның дамуына елеулі үлес қосып келе жатқан азаматтардың бірі. Әсіресе, ол өзі депутат болып сайланған Төретам, Ақай елді мекендері мен Байқоныр қаласы халқының әлеуметтік-тұрмыстық ахуалын шешуде белсене араласып келеді. Оның алдағы уақытта қолға алып, жүзеге асырар жоспарлары да жетерлік. Халық қалаулысымен болған сұхбатта осы жайлар негізгі әңгіме өзегіне айналады.

ӘЛЕУМЕТТІК АХУАЛ БАСТЫ НАЗАРДА БОЛАДЫ

– Кеңебек Сисенұлы, халық сенім ақмау оңай шаруа емес. Осы тұрғынан келгенде өзіңіздің ала қойған бағдарламаның толықтай жүзеге асып жатыр деп ойлайсыз ба? – Өрине, бар істі бір күнде, бір мезгілде шешіп тастаймыз десек, ол артық айтықандық болар. Әрбір ірсе өз ретімен шешілуі тағатыны белгілі. Менің сайлауды бағдарламам да өз жүйесімен іске асырылып келеді. Оны нақтылап айтсақ, онда 2012 жылы Төретам кентінде 150 орындық клуб үйі бой көтеріп, ол қараша айында пайдалануға берілді. Мұнан кейінгі жылы осы кенттегі Үйрекөв және Ынтымақ көшелерін жөндеу жұмыстарына 21149 мың теңге бөлінді. Сойтіп бұл қаржыға жалпы ұзындығы 1700 метр болатын екі көпір асфальтталды. Мұнан бөлек кенттегі Жанқожа батыр және Мұратбаев көшелерін абаттандыру мақсатында асфальт төселіп, жаяу жүргіншілер жолдары жасалып, жарықтандыру желілері жүргізілді. Сондай-ақ, кентте бір емхана мен бір ауылдық аурухана пайдалануға беріліп, бұл нысандар бүгінде халық игілігіне жұмыс жасап тұр.

Откен жылы да Төретам кентінде кең ауқымдағы жұмыстар жүзеге асырылды. Соның бастысы, «Ғейнеу-Шымкент» магистралды газ құбыры арқылы кентті газландыру мақсатында

ушін де жасалып жатқан болар. – Әббette, Менің негізгі сайлаушыларым да осы үш елді мекеннен ғой. 2013 жылды облыстық бюджеттен 156 млн теңге қаржы бөлініп, оған Ақай кентінен 150 орындық клуб салынды. Сондай-ақ, осы жылы облыстық бюджеттен бөлінген 15886 мың теңге қаржыға ауылға әк су жеткізу және экологиялық жағдайды жақсарту жобасының үшінші кезеңінің жұмыстары жүргізілді. Бұған қоса облыстық бюджет қаржысы есебінен 3,5 шақырым ауылшілік жолдарға орташа жөндеу жүргізіліп, кең көлемдегі абаттандыру жұмыстары іске асырылды. “Крайний” әуесжайна баратын жолдың оңтүстік бөлігінің 1,7 шақырымын қорыту салынып, оған биобортлар қойылды. Осы әуесжай жолы мен Абай көшесі де жарықтандырылды. Сойтіп бұл жерден мәдени іс-шаралар өткізілетін алаң мен сахна жасалды.

Обыста аймақ басыпсы Қырмбек Көшербаевтың бастамасымен екі жылдан бері “Акинет” бағдарламасы жұмыс жасап келеді. Бұл бағдарламаның негізгі мақсаты тұрмысы төмен отбасыларының жағдайын жақсарту, азаматтарды тұрақты жұмыспен қамту және жұмыссыздықты азайту көздеген. Откен жылы осы бағдарламаға орай 57 адам несие

катар кентте откен жылы ауысымына 30 адам қабалдылардың дәрігерлік амбулатория құрылысы жүргізіліп, ол пайдалануға берілді. Жалпы откен жылы ауыз су жеткізіліммен жерлерге су құбырларын тартудың жобалау-сметалық құжаттары әзірленіп, мемлекеттік сараптамадан өткізілді. 600 орындық мектеп пен 280 орындық балабақша құрылысы басталды. Бұл нысандар биылғы жылы пайдалануға беріледі. Біз де өз кезегімізде мәслихаттың ретінде аталған ғимарат пен оның жылу жүйесіне жөндеу жұмыстарын жүргізіп бердік.

Ал Байқоныр қаласы бойынша айтар болсақ, онда көптен бері көтеріліп жүрген қазақ мектептері мен балабақшалар Қазақстан стандартымен оқытатын болып оқып шешімін тапты. Байқоныр қаласында осы жылдан бастап Қазақстан тарапынан облыстық басқарма ашылды. Жалпы қазіргі таңда Байқоныр қаласындағы Ресей мекемелерінде 12700 Қазақстан азаматы жұмыс жасайды.

– Алдағы жұмыс жоспарыңыз қандай?

Жоғарғыда айтып өткенімдей сайлаушылар алдындағы бағдарламаның біртұрағы жүзеге асты деп ойлаймын. Дегенмен де, әлі де алда қолға алынатын істер жетерлік. Соның бастысы ғарын аймағы мен экологиялық аумақтың ахуалын жақсартуға бар күш салынатын болады. Соның ішінде халықтың әлеуметтік-тұрмыстық жағдайын жақсарту мәселесі алғашқы кезекте тұрады. Мен бұл сөзді сайлаушылармен откен әрбір кездесуде де айтып жүрмін. Өзі сол айтылғандардың жүзеге асыуына қолдан келер бар мүмкіндік пайдаланылатын болады. Бұған қоса бір айта кетерлік жағдай, бүгінде Байқоныр қаласына кіреберіс жер мен Төретам кентінің аралығынан 1200 адамдық орталық шешітін құрылысын салуды қолға алды. Амаңдық бұсады, бұл имандылық ұры қолпіншілті күнделікті миыңаз ететін орнына айналатын болады.

– Әңгімеңізге рәхмет.

Сұхбаттасқан Айған ҚАРБАЛАЕВ.

● АУДАНДЫҚ МӘСЛИХАТТАР ТЫНЫСЫ

АРАЛ

ТҰРҒЫНДАР ТІЛЕГІ ЕСКЕРІЛЕДІ

Откен аптада №1 «Абай» сайлау округінен сайланған депутат, аудандық мәслихат хатшысы Қолбай Данабай, №12 «Қысқұлов» сайлау округінен депутат, мәслихаттың тұрақты комиссиясы төрағасы Аманкелді Бөлекбаев және №14 сайлау округінен ел сенімін иеленген халық қалаулысы, «Нұр Отан» партиясы аудандық филиалы төрағасының бірінші орынбасары Алдабергөн Жоланов қабылдау өткізіп, онда тұрғындардың талап-тілегін тыңлады.

Кездесу барысында түрлі мәселелерге байланысты өтініштер мен сын-ескертпелер айтылды. Сайлаушылар мәселесі тиісті органдарға жолданып, шешімі қадағаланатын болды.

ҚАЗАЛЫ

КЕЗЕКТЕН ТЫС СЕССИЯ ӨТТІ

Осы жылдың 27 наурызы күні Қазалы ауданы әкімдігінің мәжіліс залында аудандық мәслихаттың кезектен тыс XXXXI сессиясы болып өтті.

Сессияға аудандық мәслихаттың депутаттарымен бірге, аудан әкімі Б.Жаханов, аудан әкімінің орынбасарлары, ауылдық округ әкімдері, тиісті дербес бөлім басшылары, ардагерлер Кеңесінің төрағалары, сапа ардагерлер және жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері қатысты. Сессияның аудандық мәслихат депутаты О.Үстәбай ашып, жүргізіп отырды. Сессияда ауданда ветеринарлық қызмет көрсетудің жайы және оны жақсарту шаралары, Қазалы қаласы әкімінің қоспкерлік қызметі дамытуда атқарған жұмыстары және аудандық мәслихаттың «Әлеуметтік, мәдени, құқық қорғау және жастар саясаты жөніндегі» тұрақты комиссиясының есептері тыңдалды. «Аудандық мәслихаттың тұрақты комиссияларының төрағаларын сайлау туралы» Қазалы аудандық мәслихатының 2012 жылғы 23 қартардағы №7, «Қазалы қаласының бас жоспары мен Ғ.Мұратбаев, Қ.Пірімов, Өркендеу, Қазуей, Ақтан батыр елді мекендерін дамыту схемаларын бекіту туралы» Қазалы аудандық мәслихатының 2009 жылғы 30 желтоқсандағы №178, «Базалық салық ставкаларын жоғарылату туралы» Қазалы аудандық мәслихатының 2014 жылғы 20 қазандағы №251, «2014 - 2016 жылдарға арналған аудандық бюджет туралы» Қазалы аудандық мәслихатының 2013 жылғы 27 желтоқсандағы XXVI сессиясының №165 шешімдерінің күші жойылды деп тану туралы мәселе қаралды. Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша аудандық ветеринар және ветеринарлық бақылау бөлімінің басшысы А.Рыстығұл баяндама жасады. Екінші мәселе бойынша Қазалы қаласындағы кәсіпкерлік саласының жайы туралы қала әкімі Н.Бозғұловтың хабарламасы тыңдалды. Күн тәртібіндегі қалған мәселелер бойынша аудандық сәулет және қала құрылысы бөлімі басшысының міндетін уақытша атқарушы Б.Тыныштықов және Қазалы ауданы бойынша мемлекеттік кірістер басқармасының бөлім басшысы Ж.Боранқұлов түсініктеме беріп өтті. Мәслихат депутаты Б.Еркөсәевтің ұсынсынамен аудандық мәслихаттың XXXXII сессиясының төрағасы болып Н.Өлмәғамбетов сайланды. Сессияда қаралған мәселелер талқыланып, тиісті заңдылықтарға сәйкес шешімдер қабылданды.

А.ҚАЗЫБЕКОВ.

ҚАРМАҚШЫ

ДЕПУТАТ ЕСЕП БЕРДІ

Жақында Қармақшы аудандық мәслихатындағы «Нұр Отан» партиясының депутаттық фракциясының кезекті отырысы өтті. Оның фракция жетекшісі Алтай Үсенов ашып, жүргізіп отырды.

Фракция отырысында №1 Дауылкөл сайлау округінен аудандық мәслихат депутаты, «Тұрмағамбет» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің директоры Нұржан Пірмантаевтың сайлауауды бағдарламасының орындалуы туралы мәселе қаралды.

Осыған байланысты депутат Н. Пірмантаев сайлаушылармен өткізген жеке қабылдаулары, кездесулері және оларда айтылған талап-тілекетерге байланысты атқарған жұмыстары туралы есеп берді.

maslikhat.e-kyzylorda.gov.kz

Елімізде Алла турын жауып етеменді ел болғанымызға енді ғана шіркеу ғасырға жакын уақыт өткен болса да, еліміз тіршілігін барлық салаларында ғасырарға артындайтын үлкен жетістіктерге қол жеткізін үлгерді. Ел бастысы, Елбасымыздың сөзімен айтқанда: «Мәңгілік ел – ата-бабаларымыздың сан мың жылдан бергі асыл арманы. Ол арман – әлем елдерімен тересісіз тән қатынас құратын, әлем қартасынан ойып тұрып алғанын түсіндісіз мемлекет атауы еді. Ол арман – тұрғындарымыздың еңбектерімен, қолымен, еңбегімен, ертінен сеніммен қарайтын бақытты ел болу еді. Біз армандарды ақиқатқа айналдырдық, мәңгілік елдің іргетасын қаладық».

БҮЛІКШІЛ ТОПТАРҒА ТЫЙЫМ

Елділіг кезекте Елбасымыз айтқанындай: «Тәуелсіздікке қол жеткізгеннен тәрі, оны ұстап тұру әдісқайда қиын. Бұл әріз көпестіңізден ғұмыр кешкен талай халықтың басынан өткен тарихи шындық. Өзара алауыздық пен жан-жаққа тартқан берекесіздік талай елдің тағдырын құрдымға жіберген. Тіршілік тезіне төтен бере алмай жер бетінен үзіп ретінде жоюлыын кеткен елдер қаншама?! Біз өзгені қателігінен, өткеннің тағдырымынан сабақ ала білуіміз тиіс. Ол сабақты түгін біреу ғана – мәңгілік ел біздің өз қолымызда. Ол үшін өзімізді үнемі қамшылап, ұдайы алға ұмтылуымыз керек. Байлығымыз да, бақытымыз да болған мәңгілік тәуелсіздігімізді көздің қарашындайып сақтай білуіміз керек».

Міне, бұл Президентіміздің айтқан сөздері Қазақстан еліне арналған өңегелі тағлым әрі қасиетті бағдар. Елден ел тіршілігіндегі әрбір салада ауызбіршілік пен өзара ынтымақты сақтау әрбір қазақстандықтың, әсіресе өзін мақұлғанымен деп білетін азаматтарының қасиетті міндеті болуға тиіс.

Енді елдің ауызбіршілігі мен бебіт тіршілігіне көпелсе салуы мүмкін болған кейбір жайттар жайлы әңгіме етер болсақ, қазіргі таңда жалпы дүние жүзі жұртшылығына маңай отырған мәселелердің бірі, түрлі мемлекеттерде орын алғанындай, әртүрлі бүлікші топтардың экстремистік әрекеттеріне барып жатқандықтары болып отыр. Сондай бүлікші топтардың кейбір біздің елімізге де сұғылып кіріп өз идеяларын ендіріп болып жүргені де бар.

Соңғы жылдары мұндай топтарды ауызбайлықтың біртұрақ заңдар шығарылып, бірнеше экстремистік деп табылған топтардың қысымын тыйым салынды. Сойтіп, бұдан бұрын Қазақстан аумағында бірнеше экстремистік деп табылған топтар мен ұйымдардың қызметіне тыйым салынып болған, яғни 1. Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2004 жылғы 15 қазандағы шешімі негізінде: 1. «Аль-Каида», 2. «Шығас Түркістандағы исламдық қозғалыс», 3. «Әббестандағы исламдық қозғалыс», 4. «Құра Халық Конгресі» («Конгра-Гел»).

II. Жоғарғы Соттың 2005 жылғы 15 наурыздағы шешіміне сәйкес: 1. «Асбат аль-Ансар», 2. «Ауысылман-ағайындар» («Братыя мусульмане»), 3. «Талибан» қозғалысы, 4. «Воз гүл», 5. «Орталық Азиядағы Жамаат «Маджидхеттер», 6. «Лашкар-е-Тайба», 7. «Әлеуметтік реформалар Қоғамы».

III. Астана қалалық сотының 2005 жылғы 28 наурыздағы шешіміне сәйкес: Қазақстанда «Хизб-ут-Тахрир» шетелдік ұйымы экстремистік деп танылып, қызметіне тыйым салынған.

IV. Астана қалалық сотының 2006 жылғы 17 қарашадағы шешіміне сәйкес: 1. «АУМ Сиприкс», 2. «Шығас Түркістан азат ету ұйымы».

V. Астана қалалық сотының 2008 жылғы 5 наурыздағы шешіміне сәйкес: 1. «Түркістан ислам қозғалысы». Және «Алла Аят» тағы да «Ата жолы» сияқты ұйымдардың қызметіне тыйым салынған еді.

«Табиги жамағат» туралы қысқаша айтар болсақ, бұл топ еліміздің барлық аумақтарына тарап, танымал болып қалған топтардың бірі-бүгін. Негізінде аталған топқа Үндістанның Кандахл штаты Сахаришүр деген елді мекенінде (1885-1944) дүниеге келген Мұхаммед Илзе Әлі-Кандахлуи тарапынан 1926 жылы негіз салынған. Бұл кісінің өмірбаяны туралы деректер өте аз. Бізге мәлім болғаны, ол өзінің табигиштар жамағатына 1926 жылы негіз салып, содан өмірінің соңына дейін аталған жамағатқа басшылық жасаған.

Сойтіп, Үндістанның Сахаришүрфурінен бастау алған табигиштар жамағатының идеологиясы уақыт өте келе, көрші

Пәкістан, Бағилдеш елдеріне, осыан олар ері етек жан барып Сирия, Иордания, Пәлестина, Ливан, Мысыр, Судан, Ирак, ара елдеріне тарайды. Одан кейін Еуропаға және ТМД елдеріне етек жайды. Міне, осылайша біздің елге де сұғылып кіріп келеді.

«Табиги жамағат» өкілдері жайлы қысқаша сипаттама берер болсақ, олар діни сауаты төмен, басым бөлігінің сауатын алуде жоқ деуге де болады. Соған қарамай өздерін білгіштер сияқты көрсетіп «сістерісіз» жүйрік ел аралап, апталап-айлап көз келген жұртшылыққа үгіт-насихат істерін жүргізеді.

Олардың өздеріне тән ерекшеліктері: жұпыны кінуді, жұпыны

төсек-орынды қанағат тұтады, тамақтану мәселесі де солай. Жолға шығарда «Ырұқты қолымызда Алланың өзі жеткізеді» деп, шама-қажатпен жолға шығады. Мұнда олар сапар кезінде жо-март адамдардың қайда (сыйлық) немесе садақа ретінде азы-көпті көмек беретіндерін де есепке алады.

Олар бір топ болып белгілі бір елді мекенге барып, олардың кейбірі өздері үшін тұрақтайтын мекен-жайларын дайындаумен айналысады, қалғандары үйден ығу жүріп, базарларға аралап, көз келген адамдарға өздерінің дағу жұмыстарын жүргізеді. Міне осындай әрекеттеріне байланысты, бұл топтың өкілдері қай жерге барса да, түрде құрық қорғау орындарынан назарына ілігеді. Сондай жағдай біздің елде де орын алып, оның әкерб-соны бұл топтың қызметіне тыйым салынуымен аяқталды.

Бұдан бұрын, бұл топтың қызметіне Әббестан мен Тәжікстан және Ресей елдерінде де тыйым салынған болатын. Міне енді, бауырларымыз жолға жатпай жетектеп, Ислам дінінің тоза жолын бұрмалап жүрген бұл топтың қызметіне біздің елде де тыйым салынды.

Енді бұл топтың не себептен «Табиги жамағат» деп аталғандығы туралы айтатын болсақ, олардың өздерінің түсіндірулері бойынша: «Табиги» сөзінің мағынасы «жеткізгіш, хабарландыру, ескерту» деген мағыналарды аңғартады. Табиги жамағатты өздерінің осылайша атауының себебін Пайғамбарымыздан (с.ғ.с.) хадисіндегі: «Менен бір аят болса да (адамдарға) жеткіздір!» деген сөзімен байланыстырады. Олардың пікірінше Аллаға шақырушы әрбір адам «табигиштың» «жеткізгішші» болып табылады, содан жамағаттарын «табиги жамағат» деп атайды.

Үстірт қараған адамға табигиштардың бұл уәждары орынды сияқты көрінгенімен, зерделеп қарағанда бұл пікірдің орынсыз екендігі анық көрінеді. Біріншіден, олардың келтірген хадисі «әумуми» (жалпылама мағына беруші) хадистердің санатына жатады. Яғни бұл хадистегі «жеткіздір!» деген сөз жалпылама айтылып, «жеткізгіш» қажег екендігін аңғартқанымен, «жалғыз өзі жеткізгі керек пе, әле де жамағат болып па», «қандай тәсілмен жеткізгі», «қашан жеткізгі», «қимдерге жеткізгі» қажег екендігі дәлден, тартатын екендігін осылайша атауының себебін Пайғамбарымыздан (с.ғ.с.) хадисіндегі: «Менен бір аят болса да (адамдарға) жеткіздір!» деген сөзімен байланыстырады. Олардың пікірінше Аллаға шақырушы әрбір адам «табигиштың» «жеткізгішші» болып табылады, содан жамағаттарын «табиги жамағат» деп атайды.

Үстірт қараған адамға табигиштардың бұл уәждары орынды сияқты көрінгенімен, зерделеп қарағанда бұл пікірдің орынсыз екендігі анық көрінеді. Біріншіден, олардың келтірген хадисі «әумуми» (жалпылама мағына беруші) хадистердің санатына жатады. Яғни бұл хадистегі «жеткіздір!» деген сөз жалпылама айтылып, «жеткізгіш» қажег екендігін аңғартқанымен, «жалғыз өзі жеткізгі керек пе, әле де жамағат болып па», «қандай тәсілмен жеткізгі», «қашан жеткізгі», «қимдерге жеткізгі» қажег екендігі дәлден, тартатын екендігін осылайша атауының себебін Пайғамбарымыздан (с.ғ.с.) хадисіндегі: «Менен бір аят болса да (адамдарға) жеткіздір!» деген сөзімен байланыстырады. Олардың пікірінше Аллаға шақырушы әрбір адам «табигиштың» «жеткізгішші» болып табылады, содан жамағаттарын «табиги жамағат» деп атайды.

«Қазығұрт тынысы» газеті, 14 ақпан 2014 жыл.

Депутат ауылдық округтерде жеке қабылдаулар, сайлаушылармен кездесулер өткізіп, онда аудандық мәслихатқа өткен сессиялардағы қаралған мәселелерден қысқаша түсінік беріп, сайлаушыларды толғандырып жүрген жағдайлары мен ұсыныс-пікірлерін тыңдап, айтқанын мәселелерді оң шешуге жұмыстар жасап келеді.

Атап айтқанда, Тұрмағамбет ауылында ауыз су, аяқ су мәселелері шешілген. Қазіргі уақытта әрбір үйге қоюлы насос жатыр. №29 мектеп жанынан ашылған музейге көрнекілік құралдарын жасауға көмек көрсетілді.

Қуандария, Көмекбаев, Алдашбай ахун ауылдары тұрғындарымен өткізген кездесуде олардың қойған мәселелері – бақшалық жерлерін дайындау үшін қажегті жанар-жағармаймен, техникамен көмек көрсетілді. Жағдайы төмен, қамқорлықты қажег ететін отбасыларына үнемі көмек көрсетіліп келеді. Тұрмағамбет ауылында «Жастар саябағы» көркейтіліп, орталық көше талмен көгалдандырылды. Осы жұмыстарды сапалы орындаған бағбан Қ.Әбілкасымовқа еңбегі үшін жеңіл автомашина сыйға берілді.

Фракциясының отырысында қаралған мәселе бойынша қаулы қабылданды.

ЖАЛАҒАШ

АУЫЛДАҒЫ АҚЦИЯ

Жалағаш ауданының Мақпалкөл ауылында «Қазақстан – түберкулезден азат» атты тақырыптақияшымдастырылып, оған аудандық мәслихат депутаттары, ауыл ардагерлері мен тұрғындары қатысты.

Акция барысында аудандық түберкулезге қарсы күрес диспансерінің бас дәрігері Ғ.Қаметов түберкулез ауруы және оның алдын алу шаралары туралы баяндады. Сонымен қатар, аудандық мәслихат хатшысы К.Сүлейменов 10 жылдан бері ұйымдастырылып келе жатқан акцияның маңыздылығына және салауатты өмір салтын қалыптастыру жайына тоқталды.

Аудандық мәслихат депутаттары түберкулез ауруымен есепте тұрған бірнеше ауыл тұрғындарына демешуілік жасап, қаржылай көмек көрсетті. Акцияға жиналғандар мектеп оқушыларының ұйымдастыруымен дайындалған сахналық көрініс пен концертті бағдарламаны тамашалап қатты.

СЫРДАРЯ

ЖАЗҒЫ ДЕМАЛЫСТЫҢ ЖАЙЫ ҚАЛАЙ?

Жуырда Сырдария ауданы әкімдігінің мәжіліс залында облыстық мәслихаттың тұрақты комиссиясының көшпелі мәжілісі өтіп, онда «Мектеп оқушыларының жазғы демалысын ұйымдастыру жайы туралы» мәселе қаралды.

Мәжіліске облыстық мәслихат хатшысы А.Өлжанзарова, аудан әкімі Ғ.Қазанбаев, облыстық мәслихат депутаттары А.Төгізбаев, Ө.Ертенбаев, Р.Байназарова, аудандық мәслихат хатшысы Б.Манширпов, аудандық мәслихат депутаттары, аудан әкімінің орынбасарлары, тиісті сала басшылары қатысты.

Көшпелі мәжілісте аудан әкімінің орынбасары Е.Әжікенов балалардың жазғы демалысын ұйымдастыруда атқарылған жұмыстар мен атқарылар жұмыстарға тоқталып өтті.

Сөз алған аудан әкімі Ғ.Қазанбаев аудан орталығындағы «Жалын» тынығу лагерінің жөндеуіне 64,0 млн. теңге бөлінгендігін, қазір онда ауыз су жүйесі жүргізілгенін айтып өтті. Балалардың демалысын қызықты өткізуге жағдай жасауды назарда ұстайтындығын жеткізді.

Аудандық емханадың бас дәрігері Ж.Баймырзаев балаларға жазғы демалыс кезінде дәрігерлік көмек қорсету олардың денсаулығын бақылап отыру жайы туралы айтып, алдағы уақытта лагердегі медициналық бекетте дәрігер мен медбикенің тұрақты түрде жұмыс жасайтынын айтып, стоматологиялық кабинеттің құрал-жабдықтарын жабалауға үнде етті. Аудандық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің басшысы Ғ.Сүлейменов тынығу лагерлерінде түрлі мәдени шаралар өткізу жайлы, дене шынықтыру және спорт бөлімінің басшысы М.Ерташов жаз мезгіліндегі спорттық сайыстар жайлы хабарлама жасады.

Облыстық мәслихат хатшысы А.Өлжанзарова балаларды тынығу орындарына көбірек қамтудың маңыздылығын айтып, аудан мектептері жанындағы дәрігерлік бекеттер тек оқушыларға ғана емес, сол аумақта тұратын тұрғындарға да қызмет ету керек деген ойы жеткізді. Аудандық емхана мен білім бөліміне осы мәселені талқылап, тиісті ұсыныстар жолдау ұсынылды.

● ЗАҢ ЖӘНЕ ЗАМАН

ЖАҢА КӨДЕКСТЕ ЕРЕКШЕЛІК КӨП

Кодекстің «Көпшілік белгіленуіне байланысты қылмыстық жауаптылықтан бастап» аталатын 69-бабында «Қылмыстық теріс қылмыс не қазға ұшыратумен немесе адамның денсаулығына ауыр зиян келтірумен байланысты емес, жазаланып ауыр қылмыс Кодекстің Ерекше бөлігіндегі тиісті бабында немесе бабының б

Балалық, жасөспірім шағымыз бір өңірде өтіп, екеуіміз де Арал ауданында орта мектеп бітіргенмен, алғашқы кездесуіміз Алматы қаласында, ҚазМУ-дың жатақханасында өткен еді. «Әуелі – құдай, сосын – себеп» дейді гош дана халқымыз. Қолынан «Комсомольская правда» мен «Советский спорт» газеті түспейтін, жылдам сөйлейтін оны алғашында орыс тілділердің бірі гош деп те қалғанмен, кейін араласа келе оның нағыз спорт жанкүйері, математикаго ықыласы ерек жан екеніне көз жеткіздік. Сол

1965-1980 жылдар бүкіл Кеңестер одағында ғылымға, білім мен оқу ісіне ерекше көңіл бөлген кез болатын. Мектептер санының өсуі, типтік жобалағы мектеп ғимараттарының көптеп салынуы, арнайы мектептердің – қазақ тілі мен әдебиеті, математика және т.с.с. республикалық мектептердің ашылуы осының жемісі болатын.

Математикаго ерекше бейімділігімен көзге түскен аралдық оқушылар Серік Алдашевтің (қазір физика-математика ғылымдарының

ынталылығымен көзге түскенмен және осыған байланысты түрлі ұсыныстар болғанмен ол елге оралып, ұстаздық қызмет еткенді жөн көрді. Оған себеп – әкесі көп айтатын «Азамат туған жерге қызмет етуі керек. Туған жерге ту тіккенге не жетсін» - деген сөз еді.

Арал қаласындағы №14 орыс мектебінде еңбек жолын бастаған ол 1983 жылы Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетіне қызметке ауысты. Міне, содан бері де 32 жыл өтіпті. Осы

ғылымдарының докторы атанды. «Қазақстан Білім беру ісінің құрметті қызметкері» және «Қазақстан Республикасы ғылымын дамытуға қосқан үлесі үшін» төсбелгісімен марапатталған.

Жоғары білім саласында жемісті еңбек еткен ғалым-ұстаз көсіп білікті жоғары білімді мамандар даярлау ісінде тер тоғумен қатар 50-ден аса ғылыми, ғылыми-әдістемелік мақалалар жариялап, бірнеше ғылыми монографиялардың авторы атанды. Былтыр жылы мектеп мұғалімдері мен жоғары сынып оқушыларына арналған «Мектеп математикасының тандамалы бөлімдері мен теоремалары» атты оқу құралын баспаға тапсырып, «Ақпараттық жүйелер», «Есептеу техникасы және бағдарламамен қамтамасыз ету» мамандықтары бойынша оқытын студенттерге арналған «Дискретті математика» атты оқу құралын дайындауда.

Студенттер мен оқушылардың ғылыми жұмыстарына жетекшілік жасаумен қатар математикаға құштарлықты бала кезден дамыту керек деп есептейтін ұстаз-ғалым облыстағы математика пәні мұғалімдері арасында да үлкен ғылыми-әдістемелік жұмыс жүргізуде. Ол өткен жылғы қараша айында мәреге жеткен математика пәні мұғалімдерінің облыстық олимпиадасын ұйымдастырушылардың бірі болды.

Өмірлік жары – Зоя екеуі алты бала тәрбиелеп, өсірді, олардың барлығы да жоғары білім алып, қазір Астана, Алматы, Ақтау қалаларында қызмет атқарады.

Иә, осылайша өмір-өзен толқын-жалын желге тоса ілгері ағуда, осы бір тіршілік атты ырғақты ағыста арман-мұратын желкен қылып келген Бақытжан Жамаладинұлы да ұрпақ тәрбиесі мен қазақ ғылымының дамуына үлес қосып, келер күндерге көз тігуде. Белгілі азаматтың ұстаздық пен ғалымдық жолында әлі де талай бітпекті бағындыратыны ақиқат.

Алдажар ӘБІЛОВ,
Қорқыт Ата атындағы ҚМУ доценті,
Халықаралық Ақпаратталдыру академиясының академигі.

мех-маттың студенті бүгін міне алпысқа толып, үлкен әулеттің ағасы, республикаға белгілі ғалым, ғылым докторы, профессор атанып отыр.

Ішкі істер саласында жауапты қызмет атқаратын Жамаладин Жанмолдаев 1955 жылы 29-наурызда өмірге келген ұлына Бақытжан деп ат қойғанда кейін оның үлкен ғалым, белгілі ұстаз болатынын білмеген болуды да мүмкін, алайда «ел бақытына қызмет етсін, бақытты жан болсын» – деп тілегені анық. «Әкем қатал әрі өте әділ адам еді, өзін үнемі әскери тәртіпте ұстайтын, сақал-мұрты, шашы өскен адамды ұнатпайтын. Балаларға өте мейірімді еді, біздің жасық білім алуымызға ерекше көңіл бөлетін», - дей келе, Бақытжан Жамаладинұлы, баладан бәлкім, мен жас кезімнен-ақ математикаға ынтыла болдым. Кейде бір қиын есепті шығара алмай тұн ортасына дейін отырып қалып, ұйқы қысқан кезде далаға шығатыным. Үй теңіз жағасында жоқ, сондайда теңіз беттен жел тұрып, ерекше ашықтым, кермек ауа соғар еді», - деп еске алған болатын оқушы кезін бір әңгімелескен сәтте.

ҰСТАЗ, ҒАЛЫМ, АЗАМАТ

Ол бірде маған: «Биыл алпысқа келемін», – деді. Әуелде мән бермегенім, кейін ойланады екенсің. Біздердің С.М.Киров атындағы ҚазМУ студенті кезіміз кеше ғана сияқты еді, алайда содан бері талай күн шығыпты, талай су ағыпты, айды – ай, жылды жыл алмастырыпты. Осыдан соң қалай ғана «жалпыан ұстатып көрмеген уақыт-сәйгүлік зымпырай-ақ келеді екен гош» демессің.

докторы, профессор, М.Тынышпаев атындағы ҚазАТК-да кафедра меңгерушісі) 1969 жылы Новосібірск қаласында өткен Бүкілодақтық математика пәнінен оқушылар олимпиадасында жүлделі орынды иеленуі, Бақытжан Жанмолдаевтың математика пәнінен оқушылар арасында 1971 жылы Рига қаласында өткен Бүкілодақтық олимпиадада және 1972 жылы Челябинск қаласында өткен Бүкілодақтық олимпиадада жүлделі орындарды иеленуі де осы кезең болатын.

Иә, мектеп оқушысы кезінде математика пәні бойынша облыстық, республикалық және бүкілодақтық олимпиадалар жүлделері болған ол М.Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университеті жанындағы сырттай оқытатын математика мектебін бітірді. 1972 жылы Арал қаласындағы №15 орта мектепті бітірген Бақытжан Жамаладинұлы өзінің ықыласы құлаған математика ғылымын терең үйренуді мақсат ете Алматыға бет алды, жүзлеген талапкерлер арасынан оза шығып, қазақтың білімі мен ғылымының қасиетті қара шаңырағы – Қазақ мемлекеттік университетінің студенті атанды. Студент кезінде-ақ ғылыми жұмысқа

жылдар аралығында ассистент-оқытушы, аға оқытушы, доцент, профессор, кафедра меңгерушісі, факультет деканы қызметтерін атқарған Бақытжан Жанмолдаев ұстаздық пен ғалымдық жолын тең ұстап орныды келеді. Қазіргі уақытта университеттің «Математика және қолданбалы механика» кафедрасының меңгерушісі қызметін атқарады.

1990-1993 жылдар аралығында Мәскеу мемлекеттік құрылыс университетінің аспирантурасында, 2000-2002 жылдары осы оқу орнының докторантурасында оқыған ол өзі зерттеп жүрген салаың кыр-сырына қанықты.

Бақытжан Жамаладинұлы 1993 жылы желтоқсан айында Мәскеу мемлекеттік құрылыс университетінің диссертациялық кеңесінде «Колесания под поверхностью деформируемой среды» тақырыбында кандидаттық диссертациясын сәтті қорғады, ал 2004 жылдың қантар айында Самара мемлекеттік сәулет-құрылыс академиясының диссертациялық кеңесінде «Динамическое поведение конструкций, находящихся в деформируемой среде» тақырыбында докторлық диссертациясын қорғап, техника

Достықтың қадірін бағалай алатын, оны-солын жақсы бағдарлай білетін, жүрген ортасында орны да, беделі де асқақ тұратын, өмірдегі өз сұрлеуі мен бақытын таба білген қымбатты досымыз Сыр бойының түлегі Қуанышқұл Әбдіғалпарқызы Меңдіяқова мен жұбайы Сейділда Қолбаев тұрады.

Байқасақ, ұрпақ өзінің шыққан негізіне, тегіне тартпай тұрмайды екен. Қуанышқұл бала кезінен өте зерек, туа бітті ақылды болып өскен. Оны отбасындағы тәлім тәрбиенің жемісі деп білеміз. Ол Қызылордадағы педагогикалық училищені, одан әрі Алматыдағы қыздар педагогикалық институтын өте жақсы бітірді. Біздердің қызыққа толы студенттік өміріміз де бір мезгілде болды. Айналасындағы достары да өзі секілді көпшіл, ақылды, дарынды және кісіні, елді, ұлт достарын сыйдай білетін азаматтар болды. Олар Мария Жүйріктасова Бесбайқазы, Шамша Берімбаева, Мирай Өтегенова, Кенже Әбуова, Жолғазы Баймақышев, сүйген жары Сейділда Қолбаевтар еді.

Қуанышқұлдың әкесі Әбдіғалпар өмірден көргені мен тоқығаны мол, адам тани білетін, кісі сыйлай алатын, көпшіл, ал анасы Аманшай аламыз да жұбайының орнын толтырып отыратын еліне өте сыйла кесілер еді. Екеуі біздерді, Қуанышқұлдың достары Жолғазыны, мен, Тұрсынбайды, Исламханды «Менің киіміммен туған балалармыз» деп ерекше құрметтеп, айналасына таныстырып сыйлайтын еді.

Қуанышқұлдың әжесі Айымжанды (Меңдіяқтың кемпірі) көзіміз қорді. Қолынан дәм де таттық. Қуанышқұл негізінен осы әжесінің қойнында өсіп, әжесі Әббас мен анасы Аманшайды «ағасы мен жегісес» тұрғысында жақсы тәлім-тәрбиесін алып өсті.

Меңдіяқ атамыз жастайынан жетімгершіліктің ащы дәмін татып өсіп, жігіт кезінен өте зерек, құйма құлақ, қазақтың ауыз әдебиетіндегі фольклорлық жырларын жинап қана қоймай, оларды жағқа да айта беретін кісі екен. Кеңес үкіметі тұсында асыра сіңісетіншегінен 15 жылдай айауда Сібір тақырыптің дәмін татқан. Біз Қуанышқұл екеуіміз сол кісінің араб әрпімен жазып, қолды болып кеткен шежіресін ағайындар арасынан іздеп тапқанмыз бар. Шежіренің социальстық ұқытылықпен жазылғаны сыртынан ақ белгілі болды.

Қуанышқұлмен 1960 жылы Қазақ ССР-нің құрылғанына 40 жыл толуына байланысты Республикадағы көркемөнерпаздар фестивалі тұсында танысқан едік. Осы фестивальге дайындық кезінде біз досым Әліхан Молдахметов екеуіміз қаладағы

ТЕКТИНІҢ ТҰЯҒЫ

Мәдениет үйінде бишілер үйірмесіне қатысатынбыз. Кейіннен фестивальге қатысу үшін Мұқан Төлебаевтың «Біржан-Сара» операсынан үзінді қоғға даярландық. Оған қаладағы педагогикалық институт пен М.Мәметова атындағы педучилище студенттерінен үлкен хор мен би тобы ұйымдастырылды.

Бір ай дайындықтан кейін сол топпен Алматыдағы фестивалге келдік. Орталық стадионда өнер көрсетіп, қорытындысында Республика бойынша үшінші орныға ие болып, Қазақфильмде «Ән канатында» атты кинофильмге түсіп, үлкен қуанышқа кенелген едік.

Кейін Қуанышқұл болса Сейділда Қолбаев атты азаматты тауып шығарып көтеріп, дүниеге ұл-қыз келтірді. Екеуінің бір-біріне сүйіспеншілігі мен сыйластығы да ерекше болатын. Қуанышқұлдың тұрашыл, бетке айтар мінезін Сейділда сезімталдығымен әдемі сезіне, Қуанышқұл де оған ақылмен түсіністік тауып кететін.

Сейділда кішкентайынан анасыз жетімдіктің ащы дәмін татып, ерте ержетіп, тұрмыс ауырталығының зсерінен жұмыс атқара жүріп Қазақ мемлекеттік университетін бітіріп ғалымдық, комсомолдық қызметтерді

атқарды. Алматы облысының оқу ағарту бөлімінде көп жылдар қызмет жасап, абройылы қызметі арқасында Қазақ ССР Орталық комитетінің дін басқармасының басшысына дейін көтерілді. Өткен сұм ажал осындай атпал азаматты ортамыздан ерте

алып кеткеніне қиналамыз. Біздер, достары оны адамгершілік пен достықтың символы ретінде сыйлаушы едік.

Ол Қызылордада қыздарып келген сайын достары біздер арқа-жарқа болатын едік. Жолғазы екеуімізді керемет әзілмен жерге отырғызып кететін сәттері де аз емес еді. Ауылға әкесі Дәулетбек ағамен қыздарып келген кездерінде Қуанышқұлдың әкесі Әбдіғалпар ағамен ағалы-індей сыйласатынына сүйіспеншілікпен қараушы едік.

Қуанышқұл Алматыдағы қыздар педагогикалық институтының музыка факультетін жақсы бітіріп, сол институтта жұмысқа қалдырылды. Жұмыс атқара жүріп ғылыми жұмыстармен айналысып, кандидаттық, кейін докторлық диссертацияларды қорғап, профессор атағын алды. Сөйтіп өзі оқыған институтта алғырлығы мен сауаттылығының арқасында декандыққа дейін көтерілді.

Сол институтта оқып жатқан қыз балаларды ол болашаққа баулыды. Өйткені олар келесек ана, әрқайсысы әрбір отбасының ұйытқысы, берекесі, ұрпақ жалғастырушысы екенін саналарына әдемі сыйлайлықпен түсіндіріп келеді. «Қазақ қыздарының анасы» деп Қуанышқұлдың ұжымы да бекерге атамаса керек.

Қуанышқұлдың алғырлығы, құйма құлақ ұқшылтығы, адам тани біліп, олармен сыйластығы, адалдығы, тура сөйлеп, әділдігін бір-ақ кесетін тік мінезі бәрімізге де ұнайтын. Осы қасиеттің бәрі тегін болмаса керек. Ол тектілік Қуанышқұлға қанмен берілген ұлын қасиет деп білеміз. Осы киел қасиеті мәңгіел өсірген ұл-қыздарына да жұқтысты бола берсін деп тілейміз.

Базарбай АТАБАЕВ,
Мұстафа Шоқай қорының төрағасы,
медицина саласының ардагері, ҚР
Әлеуметтік ғылымдар академиясының
«Құрметті академигі», Шнел ауданының
«Құрметті азаматы».

2015 жылдың 2 сәуірдегі мүлкіті жария етуге байланысты есептіліктің қорытындысы

Аудан	Келіп түскен өтініштер саны	Орны
Қызылорда қаласы	259	1
Қармақшы ауданы	46	2
Жаңақорған ауданы	25	3
Шнел ауданы	16	4
Жалағаш ауданы	14	5
Қазалы ауданы	12	6
Сырдария ауданы	11	7
Арал қаласы	9	8
Арал ауданы	6	9
Қазалы қаласы	0	10

Қызылорда облысының қаржы басқармасы.

Меншік иесі:

Сыр медиа

жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

БАС ДИРЕКТОР

Аманжол ОҢҒАРБАЕВ

қабылдау бөлмесі тел/факс 70-00-36

Сыр бойы

Қызылорда облыстық газетінің редакциясы

БАС РЕДАКТОР

Жұматәлі ӘБДІРАМАН

қабылдау бөлмесі 40-02-17

Бас редактордың орынбасары 70-00-43

Жауапты хатшы 70-00-81

бөлімдер:

руханият және аппарат - 70-00-64, 70-00-73
экономика - 70-00-41, 70-00-68
әлеумет және саясат - 70-00-41
жарнама - 70-00-49, 70-00-52
есеп-қисап - 70-00-39, 70-00-38
зәңгер - 70-00-42
компьютер орталығы - 70-00-34
корректор бөлімі

меншікті тілшілер:

Арал, Қазалы: Жұмабек Табынбаев - 8724 38 2-34-07

Шнелі, Жаңақорған: Нұрмахан Елтай - 8724 32 4-59-51

e-mail: syrboy@mail.ru

site: www.syrboyi.kz

Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет және апарат министрінің Ақпарат және мұрағат комитетінде тіркелген.
Түрік куәлігі №12993-Г, 27.08.2012 ж.
Авторға қаламы тапсыры бойынша төленеді, қолма қолдан және қағазармайды.
Жарнамалар газетті түпкілікті көздерінен білдіреді. "АҚ" еңелі қызмет.

Газет редакцияның компьютер орталығында қатталып, "Сыр медиа" ЖШС өз баспаханасында басылды. Қызылорда қаласы, Сұттан Байбарыс көшесі, н/ж

Газеттің таралымына "Қазпошта" - 23-54-51, "Евразия-Пресс" - 27-62-84 жауапты.

Редакция мекен-жайы: Қызылорда қаласы, Сұттан Байбарыс көшесі, н/ж

Таралымы 22858

Тапсырыс № 327

Электронды оқылым 26300.

Арақты таста! Жаңа өмір баста!

«АлкатекАктив» - бұл:

- алкогольге тәуелділіктен арылтатын табиғи кешен;
- алкогольге құмарлықты өзгертетін табиғи құрам;
- жүрек-қан тамырлары, жүйке, ас қорыту жүйелері мен бауырдың ферменттік жүйесіне табиғи әсер ету формуласы.

Сайкестік сертификаты РОСС RU.АЕ-96Н06507 от 12.12.2013

Мен – ерекше, кәсіпқой әрі күшті ишіна беруші, сонымен қатар ешқандай да жоғары білімізді, дипломызды наркотиқтың бұлай дейдімізін себепсіз – маскүнем күйеумен оң қылымды отбасылық өмірге де атқарушылық күйіне бейнесін әсер ететінін білдім. Ол сондай-ақ алкогольдік синдромның алдын алады, ішкіні адамның психикалық және эмоциялық күйлерін қалпына келтіреді екен. Ал, тәжірибе жүзінде анықталған ең бастысы, ол ас қорыту деңгейінде алкогольге деген жиіреңішті туындатады.

Қазір, нақты нәтиже көргеніме бір жыл тоғанына кейін патенттеліп, «АлкатекАктив» деген атауға не болған бір ерекше табиғи формула жөнінде батыл түрде айта аламын. Ол біздің отбасы үшін құтқарушы болды. Қазір күйеуім арақты татып алмайды.

Мені маскүнемдіктен өмір сүріп азына түсіп жүргендердің барлығы да түсінеді гош деп ойлаймын.

Оның құрамындағы ААА@ – алкогольге құмарлықты және алкогольге деген улану кезіндегі жайсыз әсерлерді өзгертетін патенттелген өсімдіктік кешен.

ААА@ – тау өсімдіктерінің табиғи қуаты мен өсімшліктің газдық тәжірибелерін және алкогольге тәуелділіктің кезіндегі өмінің тібеттік әсер ету тәсілдерін біріктірген табиғи таза құрылым.

Құрамында ААА@ табиғи сығындысы, копринус (шампиньондар тобына жататын, маскүнемдікке қарсы қолданылатын ақ түсті саңырауқұлақ), қарапайым түтікше (лисиичка обьек новенная), жайылып, сулап жатып өсетін жебіріш (тимьян ползучий), годжи (Азия аумағында өсетін дәрілік өсімдік) жемісі, сүйемтамыр (любисток), асылтекті лавр, шұрық-тесікті шайыш (зверобой), ащы жалбыз (мята), дәрбадырдың (дигиль) және артемиа-дан (теңіздің таза аумағында, тұзды көлдерде тіршілік ететін шаянтарғидес жәндік) алынған шипалы заттар бар.

БАҒАСЫ – 2500 ТЕНГЕ, ЕМДЕУ КУРСЫ – 6 ҚОРАПША

АлкатекАктивтің «Алтай шипагері» балызымының. «Тас майы+7»-нің айрықша қасиеттері туралы сіз мына күндері өткізілетін сатылым кезінде біле аласыз:

Қызылорда қаласында 14 сәуір сағат 10.00-ден 11.00-ге дейін №3 гимназия, Жанқожа батыр көшесі, №5

Байланыс телефондары: 8-701-677-42-42, 8-777-114-13-20

ҚАЗАҚ-ТҮРІК ЛИЦЕЙІ 6 СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫН ҚАБЫЛДАЙДЫ

Қазақ-түрік лицейіне қабылдау емтиханы үстіміздегі жылдың 3 мамырында жүргізіледі. Тіркеу 1 мамырға дейін. Тіркелуге туу туралы куәліктің көшірмесі қажет. Ата-ана мен оқушы бірге келуі міндетті. Мекен-жайымыз: **С.Бейбарыс 10. Байланыс телефоны: №9 КТЛ, тел.: 22-85-95, №10 КТЛ, тел.: 21-28-91.**

ЖЕКЕ ТҮЛҒАЛАРДЫҢ ЖЕР, МҮЛІК ЖӘНЕ КӨЛІК САЛЫҒЫ

Қазақстан Республикасының «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер» Кодексінің 390, 409 баптарына сәйкес жеке тұлғалардың жер салығы және мүлік салықтары бойынша салық төлеу мерзімі ағымдағы жылдың 1 қазанына және Салық кодексінің 369-бабына сәйкес жеке тұлғалардың көлік салығы бойынша салық төлеу мерзімі салық кезеңінің 31 желтоқсанына дейін деп белгіленген.

Қызылорда қаласы бойынша Мемлекеттік кірістер басқармасы тарапынан кезекті салық жылдарына сәйкес Қызылорда қаласы аумағында орналасқан жеке тұлғаларға мүлік, жер және көлік салықтары есептелген болатын.

Қазақстан Республикасы Конституциясының 35-ші бабына сәйкес заңды түрде белгіленген салықтарды, алымдарды және өзге де міндетті төлемдерді төлеу әркімнің борышы әрі міндеті болып белгіленген. Дегенмен, ағымдағы кезеңге жеке тұлғалар салық салу объектілеріне есептелген салық сомаларын уақытылы бюджетке төлемей, салық органы есептеген салықтардың сомасы туралы хабарламалардың орындау тәртібіне едәуір кедергісін тигізуде.

Қызылорда қаласы бойынша Мемлекеттік кірістер басқармасы тарапынан мүлік, жер, көлік салықтары бойынша салық берешегін уақытылы төлемеген жеке тұлғаларды сотқа жүгіну арқылы мәжбүрлеп өндіру шараларын атқарады.

Сонымен қатар, сот шешімі негізінде сот орындаушылардың өндірісіне алынған істер бойынша салықтан берешегі бар азаматтарға Қазақстан Республикасы аумағынан сыртқа шығуға сот арқылы тыйым салынатындығын және жеке мүлкіне ауыртпалық қойылып, әр салық бершегі бар салық төлеушінің аты-жөні көрсетіліп бұқаралық ақпараттық құралдарына жариялау арқылы арнайы шолу жүргізу барысында телебағдарламаларда көрсетіледі.

Аталған шаралар салық берешегі бар кез келген жеке тұлғаның жоспарлаған істерінің (жұмыс бабымен іссапарға, демалу орындарына, денсаулығына байланысты емделуге және т.б. себептермен шет елдерге шығу) жүзеге асуына айтарлықтай кедергісін тигізуі мүмкін.

Қызылорда қаласы бойынша Мемлекеттік кірістер басқармасы жоғарыдағы көрсетілген мәселелер туындамас үшін салық төлеушілерден Мемлекеттік кірістер басқармасынан салық берешегі туралы мәліметтерді сұрау арқылы уақытылы салық берешегін өтеуді және салық салу объектісі ретінде тіркелмеген жер учаскелерін тіркеуіңізді сұрайды.

М. ЕСЕНБАЕВ,

Қызылорда қаласы бойынша Мемлекеттік кірістер басқармасының бөлім басшысы.

анасына айналып еді.

У.Баяділова сомдаған С.Мұқановтың «Молдір махаббатындағы» – Бәтес, М.Әуезовтің «Айман-Шолпанындағы» – Шолпан, Ш.Айтматовты